

Kulturarenaer i Norge

Samlerapport etter kartlegging
av 98 kommuner (2017 – 2025)

KULTURALLIANSEN

Korøvelser, kurs, måltidsfellesskap, fortellerstund,
dukkeforestilling, musikkproduksjon, barnedans,
gaming, **teater**, hip-hop-konserter,
keramikkundervisning, jazzgrupper,
poesiframføring, **dans**, utstilling,
musikk, undervisning, persisk
dansegruppe, husflid, snekkerklubb,
strikkekafé, teatergrupper, tverrfaglige
kunstutstillinger, sykurs, tamilsk dansegruppe,
produsentskole, soloøvelser, skrivekurs,
stand-up, viseverksted

Innhold

1. Kartlegging av kulturarenaer	4
Om Kulturalliansen	5
Prosjektet i korte trekk	6
Leveranser i prosjektet	7
Innsikter prosjektet har ledet til	9
Mernytter av prosjektet	10
2. Gjennomføring	12
Metodikk og metode	12
Kartleggingsskjemaet og database	12
Gjennomføring av kommunekartlegginger	12
Datakvalitet og representativitet	13
Økonomi og finansiering	15
3. Kulturarenaer i Norge	17
Hovedfunn	17
Hva vet vi om bruk og aktivitet?	21
Hvilke utfordringer er avdekket?	21
Hva brukes kulturarenaer til?	22
Hvem er brukerne?	22
Kulturarenaer i by og land	23
Særtrekk for storbyene	23
Tettbygd og spredtbygd har ulike rammer	24
Universell utforming av kulturarenaer	25
Statistikk fra databasen	27
Aktiviteter fordelt på kulturuttrykk	27
Hvem eier rommene som blir brukt	28
Når er husene bygd	29
I hvilke hus ligger rommene	30
Hva brukes lokalene til	32
Størrelse på rommene	34
Tilgjengelighet	35
Tilgang på lager	36
Bakgrunnsstøy	36
5. Anbefalinger	37
Anbefalinger til en lokal arenapolitikk	37
Anbefalinger til nasjonale myndigheter	38
Vedlegg	41

1. KARTLEGGING AV KULTURARENAER

Å ha tilgang til egnede lokaler er den viktigste enkeltfaktoren for å sikre et levende kulturliv over hele landet. Kulturfrivilligheten opplever imidlertid både mangel på lokaler og må ofte benytte lokaler som ikke er tilgjengelige eller egnet til aktiviteten.

For Kulturalliansen har det derfor vært høyt prioritert å fremskaffe kunnskap og fakta som viser hvor lokalene er, hvem som eier de, hvem som bruker de og hvordan lokalet oppleves i bruk. Dette har i liten grad vært underbygd av data tidligere. Selv om en rekke enkeltlokaler har blitt målt og vurdert, har det manglet en systematisk, landsomfattende oversikt over lokaler for hele kulturfrivilligheten.

På denne bakgrunn tok Kulturalliansen i samarbeid med Norsk musikkråd et initiativ til et nasjonalt kartleggingsprosjekt for kulturlokaler. Kartleggingen startet med pilotprosjekter i 2017, det ble ansatt en prosjektleder fra 2019 og de første 25 kartleggingene ble gjennomført frem til 2022.

Formålet med kartleggingsprosjektet har vært å skaffe kunnskap om flere sentrale spørsmål knyttet til kulturlokaler:

- Hvilke lokaler brukes av det frivillige kulturlivet til øving og framføring? (Hva slags type bygg, hvor de ligger)
- Hvor egnet er lokalene for den aktiviteten som foregår der, og for antall deltakere? (Størrelse, akustikk, utstyr og fasiliteter.)
- Hvor tilfreds er de frivillige kulturaktørene med lokalene de har tilgang til? (Vurderinger av lydforhold, lys, ventilasjon og tilgjengelighet.)
- Hva er tilstanden på de byggene som eies av kulturfrivilligheten selv? (Nødvendige oppgraderinger, vedlikehold og universell utforming)

I tillegg har man ønsket å danne seg et bilde av kapasitet og tilgang, om antall lokaler og tilgjengelig tid i dem er tilstrekkelig for kulturaktivitetene i kommunene.

Kartleggingen av kulturarenaer representerer nå det som trolig er den mest omfattende registreringen av kulturlokaler som noen gang er gjennomført i Norge.

Denne samler rapporten er en sluttrapport som oppsummerer gjennomføringen av prosjektet og de viktigste funnene som er gjort. Den beskriver hvilke resultater som er oppnådd og hvilke nytteverdier kartleggingen har hatt for kulturfeltet. Med rapporten ønsker Kulturalliansen at arbeidet for bedre øvings- og fremføringslokaler skal fortsette, være seg i dialog med kommuner, fylkeskommuner og statlige myndigheter, og fungere som kunnskapsgrunnlag for videre arbeid.

Prosjektet har i perioden mottatt økonomisk støtte fra Kulturdepartementet og Sparebankstiftelsen DNB, og hatt bred oppslutning fra fylkeskommuner, politikere, kultursektoren og Kulturalliansens medlemsorganisasjoner. Musikkrådene, Noregs Ungdomslag og Kulturrom må nevnes spesielt som viktige og avgjørende samarbeidspartnere.

I rapporten inkluderes også informasjon om relaterte aktiviteter som har gått parallelt med kartleggingsprosjektet, slik som utvikling av veiledere, konferanser og nettressursen Kulturlokaler.no. Alle rådata fra kartleggingen finnes i vedlegg og registre slik at de kan tas i bruk av feltet og myndigheter for videre analyser. Til sist gir vi noen anbefalinger.

Regjeringa vil rose frivilligheita for tiltak sektoren sjølv har sett i gang for å sikre at bygg som eignar seg for frivillig aktivitet, blir kartlagde og tilgjengeleggjorde. Eit eksempel på dette er kartleggingsverktøyet som Kulturalliansen har laga for dei lokala som kulturfrivilligheita nyttar. Ambisjonen er at ein i framtida skal kunne gi ei oversikt over alle relevante lokale for kulturfrivilligheita.

MELD. ST. 10 (2018–2019) FRIVILLIGHEITA – STERK, SJØLVSTENDIG, MANGFALDIG¹

Kulturalliansen vil rette en stor takk til alle som har gjort prosjektet mulig å gjennomføre, samarbeidspartnere, kartleggere, tekniske tilretteleggere og finansielle bidragsytere.

Denne rapporten er utarbeidet av Kulturalliansen ved Marianne Ween, Åse Eline Nilsen, Marie Hustad og Bjarne Dæhli. Innholdet bygger på gjennomførte kommunekartlegginger, prosjektets delrapporter samt rapportene som er utarbeidet om lokaler fra Telemarksforskning og Oslo Economics.

Om Kulturalliansen

Kulturalliansen er en paraply for frivillige kulturorganisasjoner, stiftet 5. september 2016.

Kulturalliansen vil:

- Styrke det frivillige, organiserte kulturlivets posisjon og rammevilkår i samfunnet
- Levere faktabaserte råd og innspill til medlemmer, politikere, departement og kommuner for å oppnå dette

Vi er:

- Felles talerør for det organiserte, frivillige kulturlivet
- Møteplass for organisasjonene
- Kompetansebase for fakta om det frivillige kulturlivet

Våre medlemmer:

- Paraplyen har 34 medlemsorganisasjoner som engasjerer seg innen musikk, dans, teater, revy, kulturarv, læring, gaming og laiving.

Kulturalliansen mottar driftstilskudd fra Kulturdepartementet.

¹ <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/meld.-st.-10-20182019/id2621384/?ch=4#kap7-2>

Prosjektet i korte trekk

Kartleggingsprosjektet ble initiert som et samarbeid mellom Kulturalliansen, deltagende kommuner og lokale foreninger. Norsk musikkråd har vært en sentral faglig partner gjennom hele perioden, særlig for akustikkfaglige spørsmål og for drift og utvikling av databasen. Etter en mindre pilotkartlegging fikk Kulturalliansen i 2019 midler over statsbudsjettet til å ansette en prosjektleder. Verktøy og skjemaer ble da videreutviklet med innsikter fra pilotene.

Hovedfasen av kartleggingen startet i 2020, der Kulturalliansen gikk ut med invitasjon til alle kommuner om å delta i prosjektet. Noen kommuner meldte interesse, men for å få fortgang på kartlegginger gikk en over til en modell der lokale foreninger av medlemsorganisasjoner gjennomførte kartlegginger på frivillig basis, mot et dugnadsbidrag fra prosjektet.

I perioden 2020–2022 ble det gjennomført kartlegging i en rekke kommuner over hele landet. Innen utgangen av 2022 hadde 25 kommuner data klare, og Kulturalliansen utarbeidet en samlet 25-kommuners rapport for disse.²

Rapporten fra de 25 kommunene var den første større delrapporten og viste blant annet at:

- De fleste lagene har øving og framføring i kommunale og organisasjonseide bygg
- Musikkøvelser foregår i lokaler som ikke er akustisk egnet
- Bare halvparten av lokalene det øves i er tilrettelagt for personer med nedsatt funksjonsevne.
- Lager er et knapphetsgode
- Det er behov for både oppgraderinger og kartlegginger i flere kommuner

Samtidig ble det utarbeidet kommunerapporter for mange av deltakerkommunene, med oversikt over lokaler, funn og anbefalinger. Disse rapportene har vært et nyttig verktøy for både kommunene og kulturfrivilligheten. Ikke som en fasit på alt, men som et grunnlag for å kunne vurdere status og behov.

Etter 2022 fortsatte kartleggingsarbeidet inn i nye kommuner, blant annet med støtte av ekstra midler. Kulturalliansen fikk i 2022-25 betydelig tilskudd fra Sparebankstiftelsen DNB, noe som var avgjørende for å opprettholde fremdriften. I 2023 mottok alliansen også 500 000 kroner i såkornsmidler fra Kulturdepartementet for å utvide prosjektet. Dette muliggjorde at ytterligere kommuner i flere fylker kom med i kartleggingen.

Mot slutten av 2024 omfattet prosjektet data fra over 60 kommuner. Det ble også utarbeidet noen regionale sammendrag, blant annet en egen rapport for Oslo (10 av 15 bydeler). og en rapport for Hedmark hvor mange kommuner deltok tidlig i prosjektet. Dette bidro også til å kunne se utviklingstrekk på tvers av kommuner.

Kartleggingen dekker betydelig materiale. Per 1. desember 2025 er det 1886 hus og 2884 rom registrert, basert på kartlegging i 98 kommuner over hele landet. Videre foreligger det rundt 2 500 brukertilbakemeldinger fra om lag 1 500 lag og foreninger (samt 280 andre brukere) av disse lokalene.

Ettersom antall kartlagte kommuner og lokaler har økt, har en hatt større grunnlag for å vurdere situasjonen for kulturfrivilligheten nasjonalt. Innsiktene fra de opprinnelige kartleggingene har langt

² <https://www.kulturalliansen.no/kartlegging-og-forskning/category/Samlerapport>

på vei blitt bekreftet og selv om det er lokale forskjeller, er hovedbildet at de innledende konklusjonene også gjelder nasjonalt. Det oppleves imidlertid en større bevissthet om situasjonen og en rekke initiativ har sprunget ut av arbeidet med kulturarenaer.

Leveranser i prosjektet

Prosjektet har resultert i flere leveranser:

Database over kulturlokaler: Databasen over lokalene er i seg selv et resultat. Den inneholder ved utgangen av 2025 detaljert informasjon om nær 1 900 lokaler på tvers av landet. Databasen har vært driftet av Akershus musikkråd, som er lagt til samme løsning som fylkesmusikkrådenes akustikkmålinger.

Kommunerapporter: For de fleste kartlagte kommuner er det utarbeidet kommunerapport, da enten kommunevis eller for grupper av flere kommuner som oppsummerer funn. Rapportene inneholder statistikk over antall lokaler, eiertyper, tilgjengelighet, osv. i kommunen, samt spesifikke anbefalinger skreddersydd til lokale forhold (slik som å prioritere akustikktiltak).

Samlerapporter på nasjonalt nivå: I 2022 utga Kulturalliansen en samlerapport for 25 kommuner. Rapporten ble distribuert bredt og har fungert som et viktig argumentasjonsdokument. Den inneholder de første nasjonale nøkkeltallene om egnethet og tilgjengelighet.

I 2024, etter at ytterligere kommuner var kartlagt, engasjerte Kulturalliansen Telemarksforskning til å analysere det utvidede materialet. Resultatet ble to tunge rapporter: Akustikken kunne vært bedre, men huset er iallfall tilgjengelig³ i september 2024 som var en generell analyse av kulturfrivillighetens lokaler, og Har kulturfrivilligheten rom for alle?⁴ i desember 2024 som tok for seg universell utforming av lokalene.

Rapportene fra Telemarksforskning var en ekstern faglig fordypning i datamaterialet, utført på oppdrag for Kulturalliansen. Rapporten er skrevet på selvstendig grunnlag, men Kulturalliansen bidro med faglige innspill. Prosjektet har gitt *forskningsmessig interesse*. Oslo Economics trakk også inn Kulturalliansens rapporter som grunnlag i sin gjennomgang av desentralisert ordning for kulturbygg⁵. Dette underbygger at prosjektets data er blitt anerkjent som relevant kunnskapsgrunnlag.

³ <https://www.telemarksforskning.no/publikasjoner/akustikken-kunne-vaert-bedre-men-huset-er-iallfall-tilgjengelig/4484/>

⁴ <https://www.telemarksforskning.no/har-kulturfrivilligheten-rom-for-alle/>

⁵ <https://osloeconomics.no/2025/03/24/vi-anbefaler-a-tydeliggjore-formal-for-desentralisert-ordning-for-kulturbygg/>

Politisk dialog og synlighet: Underveis er resultatene blitt kommunisert aktivt til politiske myndigheter. Kulturalliansen har brukt data fra kartleggingen i innspill til Kulturdepartementet, bl.a. i arbeidet med Kulturfrivillighetsstrategien (Rom for deltakelse) 2022–2023.

I Kulturfrivillighetsstrategien ble kulturlokaler løftet fram som et satsingsområde, mye takket være påtrykk og dokumentasjon fra Kulturalliansen. En rekke tiltak ble initiert, blant annet en evaluering av tilskuddet til kulturbygg og økt tilskudd til Kulturalliansens kartleggingsprosjekt.

Det trengs en nasjonal arenapolitikk, slik vi nå er i ferd med å lage for idretten. Da må vi begynne i riktig ende: Med kunnskap. Vi må skaffe oversikt over hvilke lokaler som finnes, vi må se på muligheter for oppgraderinger, for flerbruk og sambruk, og vi må styrke samarbeidet mellom kommuner, fylkeskommuner, staten, private aktører og den profesjonelle og frivillige delen av kultursektoren.

KULTUR- OG LIKESTILLINGSMINISTER ANETTE TRETTEBERGSTUEN
ROM FOR DELTAKELSE - REGJERINGENS KULTURFRIVILLIGHETSSTRATEGI (2023-2025)⁶

Rådgivning og henvendelser: Kulturalliansen har i prosjektperioden også fungert som et kompetansesenter for kulturlokaler. Kulturalliansen har merket økt interesse og henvendelser fra både kommuner og foreninger som ønsker råd om kulturlokaler. Etter at rapportene ble kjent, har flere kommuner tatt kontakt for å høre hvordan de kan kartlegge hos seg, eller for å få vurdert et konkret lokale opp mot kriterier.

Sjekkliste for kulturlokaler: Kulturalliansen har deltatt i arbeidet med å lage en rådgivende sjekkliste for kulturarenaer⁷ i samarbeid med Kulturrom og Kulturtanken. Veilederen sammenfatter god praksis for utbedring av eksisterende lokaler og planlegging av kulturbygg og inneholder sjekklister for hva ulike typer rom bør ha av kvaliteter. Veilederen bygger både på funn fra kartleggingen og på etablerte standarder og råd. Den skal hjelpe lokale eiere og brukere av kulturlokaler med å identifisere forbedringstiltak og søke støtte til disse. Viken fylkeskommune utviklet senere veilederen Skolen som kulturarena.⁸

Nettressursen Kulturlokaler.no: I 2023 lanserte Kulturalliansen i samarbeid med Norsk kulturforum, Kulturrom og Norsk musikkråd nettsiden kulturlokaler.no. Hensikten var å skape en ressursportal for alle som planlegger eller drifter kulturlokaler. Her er råd og veiledninger samlet, og det er artikler om relaterte problemstillinger. Målgruppen er både kommuner og frivillige for å enkelt finne gode råd om utbedring av lokaler og kulturbygg.

Konferanser og møteplasser: Kulturalliansen har satt kulturlokaler på dagsorden i ulike fora. Sammen med Kulturrom ble det tatt initiativ til en nasjonal kulturarenakonferanse (Kulturarenakonferanse 2024) for å sette fokus på verdien av egnede kulturarenaer. Konferansen samlet representanter fra kommuner, kulturorganisasjoner og fagmiljøer, og bidro til erfaringsdeling på tvers av sektorer. Konferansen er et samarbeid mellom Kulturrom, Kulturalliansen, NOKU, Norsk musikkråd, Noregs Ungdomslag, Norske Kulturarrangører og Norske kulturhus.

⁶ <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/rom-for-deltakelse-regjeringens-kulturfrivillighetsstrategi-2023-2023/id2974198/?ch=1>

⁷ <https://kulturrom.no/sjekkliste-skolen-som-kulturarena/>

⁸ <https://www.kulturlokaler.no/nyheter/veileder-for-skolen-som-kulturarena-lansert/>

Kulturalliansen har også presentert prosjektet i mange sammenhenger, være seg for fylkeskulturkollegiet, innspillsmøter til kulturpolitikk, høringer, med mer. Flere fylkeskommuner er blitt aktivt involvert, med dialog og samarbeid. Kontakten har bidratt til dialog om hvordan fylkene kan følge opp hensynet til bedre lokaler.

Innsikter prosjektet har ledet til

Oversikt over lokaler: Det er dokumentert hvilke typer lokaler det frivillige kulturlivet benytter over hele landet. Gjennom kartleggingen vet vi at kulturfrivilligheten bruker alt fra skoler, kirker til samfunnshus, kulturhus og en miks av andre arenaer med et annet primærformål. De kartlagte kommunene gir holdepunkter for videre planlegging av kulturlivets status og utviklingsbehov.

Innsikt i egnethet og tilstand: Prosjektet har fremskaffet data om hvor godt egnet lokalene er for aktiviteten og antallet som bruker disse. Med info om parametere som romstørrelser i forhold til gruppestørrelser, lagerplass mv. finnes det kriterier som på både objektivt og subjektivt grunnlag gir holdepunkter for egnethet opp mot bruk. Mange opplever behov for utbedringer og erfarer et etterslep på investeringer og vedlikehold.

Hvor godt lokalene oppfattes å bruke: Gjennom spørreskjemaet er det innhentet data om hvor fornøyde brukerne er med lokalene sine, og hvilke forbedringer de selv mener trengs. Hovedbildet er at de aller fleste er glade for å i det hele tatt ha tilgang på et sted å være. Samtidig nyanseres bildet når en ser på hvilke utbedringer som egentlig er påkrevd. Denne brukererfaringen gir innsikt i hva de frivillige selv opplever som mest problematisk og gir viktige innspill til eierne av lokalene på hva som kan gjøres for at lokalet kan bli bedre egnet for aktivitetene.

Strukturerte data om kulturarenaer: Prosjektet har opparbeidet seg data om kulturlokaler. Vi har fått et bedre faktagrunnlag for å identifisere hvor behovene er størst, hvilke type tiltak som monner, og hvor skoen trykker for ulike kulturuttrykk. Dette gjør det mulig for Kulturalliansen og andre å fremme faktabaserte råd til politikere, forvaltning og samarbeidspartnere.

Grunnlag for kulturpolitikk: Kulturfrivilligheten har i perioden blitt et mer definert politikkområde, der hensynet til egnede og tilgjengelige kulturarenaer har blitt forsterket både lokalt, regionalt og nasjonalt. Dette er innsikter og kunnskap som spesielt mange kommuner er interesserte i, siden de har et planansvar og ofte mottar spørsmål om tilgang til lokaler. Kommunene har også et ansvar for å sørge for at det er en likebehandling mellom ulike frivillige aktører når det kommer til anlegg og lokaler.

Mernytter av prosjektet

Arbeidet med kartlegging av kulturarenaer har også gitt gevinster utover selve datagrunnlaget. For det første har prosjektet bidratt til en bevisstgjøring i kulturfrivilligheten om betydningen av lokaler som en grunnleggende forutsetning for aktivitet. Når lag og foreninger selv har deltatt i registreringene, har de også blitt mer klar over sammenhenger mellom for eksempel akustikk, lager, tilgjengelighet og kvalitet. Mange har gitt uttrykk for at de i etterkant forstår egne behov bedre og har et bedre språk for å beskrive hva som bør til.

Prosjektet har medvirket til nye initiativ og prosjekter underveis. Delprosjekter som temarapporten om universell utforming og samarbeidet med andre analysemiljøer har i tillegg bidratt til at kunnskapen om kulturarenaer er tatt inn i andre utredninger.

For Kulturalliansen har prosjektet også styrket rollen som kunnskapsaktør på feltet. Gjennom innhenting og sammenstilling av erfaringer fra hele landet har vi fått et mer solid faktagrunnlag i møte med myndigheter og samarbeidspartnere. Det har gjort det mulig å peke på konkrete utfordringer.

En viktig merverdi er knyttet til samarbeidet mellom Kulturalliansen, samarbeidspartnere og kartleggere av lokaler. Det er gjennomført omfattende kartlegging på både dugnads- og oppdragsbasis, ofte av personer med tilknytning til lokale råd og ungdomslag. Kartleggerne har fått økt kompetanse på kulturarenaer og kjenner både lokaler og lokal kontekst.

Prosjektet har også vært med på å forme Kulturalliansens arbeid for å ta opp kulturarenaer i den kulturpolitiske diskursen. Spørsmål om lokaler, teknisk standard og tilgjengelighet er i større grad blitt en del av den brede samtalen om kulturfrivillighetens vilkår. Kartleggingen har sånn sett ikke bare gitt øyeblikksbilder av lokaler, men også vært med å utvikle hvordan en forstår og snakker om kulturarenaer – som en del av infrastrukturen for kultur, på linje med andre grunnleggende forutsetninger for aktivitet og deltakelse i kulturlivet.

Noregs Ungdomslag (Fotograf: Anne-Marte Før)

Lura skole gymnastikksal. Norges Musikkorps Forbund (Fotograf: Øyvind Lapin)

2. GJENNOMFØRING

Metodikk og metode

Kartleggingsskjemaet og database

Hensikten med prosjektet er å utvikle et kunnskapsgrunnlag om kulturlokaler – hvem som eier dem, hvem som bruker dem og hvor egnet de er til formålet. Til dette ble det utviklet et kartleggingsskjema og tatt i bruk en database.

Spørreskjemaet (se vedlegg) dekket følgende:

- **Om huset:** Fakta om bygningen som helhet (navn, adresse, byggeår, eierforhold, type bygg, areal, antall rom, teknisk utstyr, osv.).
- **Om rommene:** For hvert relevant rom i bygget (f.eks. konsertsal, øvingsrom, møterom) registreres størrelse/volum, bruksområde, akustiske forhold (etterklang, bakgrunnsstøy m.m.), fysiske fasiliteter og eventuelle hindringer (trinn, trapper, etc.). Skjemaet inkluderer også fire nøkkelfaktorer som indikerer grad av *tilgjengelighet* for mennesker med funksjonsnedsettelse (trinnfri adkomst, dørbredde, HC-toalett og heis).
- **Om aktiviteten:** Hvilken aktivitet som foregår i rommet (sjanger/type, f.eks. korpsøvelse, teaterforestilling, dans, korøvelse etc.), hvor ofte rommet brukes, antall deltakere som vanligvis er til stede, og eventuelle spesielle krav aktiviteten har.
- **Brukerens erfaringer:** Et spørreskjema der brukerne kunne gi sin vurdering av lokalets egnethet. Her spørres det om tilfredshet med blant annet akustikk/lydforhold, ventilasjon og innelima, belysning, størrelse på rommet, og lagerplass. Spørsmålene er delvis på skala (meget misfornøyd til helt fornøyd) og delvis åpne fritekstfelt der de kan utdype hva de er spesielt fornøyd eller misfornøyd med.

For lokaler som eies av frivillige organisasjoner, ble det i tillegg samlet data om eventuelle behov for utbedring og et grovt anslag på kostnadene ved nødvendige oppgraderinger. Alle skjemaene ble registrert elektronisk via et nettbasert system.

Databasen er den samme som fylkesmusikkrådene bruker til sine akustikkmålinger, noe som legger til rette for å også kunne sammenstille data fra akustikkfaglige rapporter med Kulturalliansens kartleggingsdata. Databasen har vært tilgjengelig på database.musikklokaler.no/kultur.

Selve databasen består av kartlegginger av rom, lokaler, arenaer og hus som brukes i kultursammenheng, både til øvelse, undervisning, produksjon, forestillinger og framvisning. Det er slått sammen til de to betegnelse «øvelse» (aktivitet uten publikum) og «framføring» (sluttprodukt/med publikum).

Gjennomføring av kommunekartlegginger

Kartleggingen er gjennomført kommune for kommune, enten etter initiativ fra kommunene selv, fra lokale aktører i kulturfrivilligheten – som musikk- eller kulturråd – eller fra fylkesmusikkråd som har tatt kontakt for å få kartlagt kommuner i eget fylke.

Arbeidet i hver kommune er i hovedsak utført av én kartlegger, altså en lokal eller regional aktør som samler inn data fra et avgrenset område. I hovedsak har det vært kulturfrivilligheten selv som har gjennomført kartlegginger, mot et lite dugnadstilskudd. Kartleggerne har gjerne vært representanter for et musikk- eller kulturråd eller ungdomslag, men ansatte i kommunal kulturadministrasjon eller medlemmer av lokale lag og foreninger har også kartlagt.

Kartleggerne har stått for målinger og observasjoner som romstørrelse og akustikk, mens brukerne selv rapporterer opplysninger om aktivitetsnivå, deltakertall og tilfredshet.

Kartleggingene har blitt gjennomført av enkeltpersoner på timelønn eller i regi av frivillige lag og foreninger mot et mindre dugnadstilskudd.

Datakvalitet og representativitet

Ettersom kartleggingen har pågått over flere år, må man ta høyde for at noen registrerte opplysninger kan ha endret seg etter at de ble innhentet. De første pilotkommunene ble kartlagt i 2017 og de siste i løpet av 2025. Det betyr at tallene i realiteten er en serie øyeblikksbilder fra ulike tidspunkter – et bygg kan ha blitt endret etter kartleggingen og en kulturaktivitet kan ha opphørt eller endret antall deltakere. På aggregert nivå når en ser alle data under ett er det likevel såpass ferskt at det samlet sett gir et tilstrekkelig bilde av tilstanden, og vi kan anse resultatene som representative for typiske forhold i det frivillige kulturlivet.

De ferskeste dataene vi har, er for 11 kommuner i Innlandet, hvor kartleggingen avsluttes i disse dager.

Denne rapporten er basert på data som var kommet inn pr 1 november 2025, og tabeller og grafikk er utarbeidet på bakgrunn av kartlegging i 87 kommuner. Til slutt har vi gjort en analyse hvor vi har inkludert data fra disse siste 11 siste Innlandskommunene som ferdigstilles nå, for å se om dette endrer noen av prosentene eller grafikken vesentlig på nasjonalt nivå, det gjør det ikke. Tekst og konklusjoner er deretter justert og representerer tall basert på kartlegging i alle 98 kommuner.

Geografisk sett har utvalget god spredning, om enn med noen skjevheter. Alle landets fylker er representert unntatt Agder, Østfold og Finnmark. Dekningen er høyest i Innlandet (hvor alle kommunene er kartlagt) og Trøndelag, mens den er lav i de tre nordligste fylkene. Materialet er derfor mest representativt for Østlandet der mange kommuner er med.

Det kan også være skjevheter med tanke på kulturuttrykkene som er registrert. I datamaterialet utgjør musikkaktiviteter (korps, kor, band osv.) en svært stor andel. Andre deler av kulturfrivilligheten slik som historielag og husflidslag kan være underrepresentert, selv om disse i antall medlemmer er minst like store som musikkfeltet.

Enkelte kulturaktiviteter har ikke spesifikke sjangerkrav slik som akustikk, men kan ha behov for et møterom eller møtelokale. Enkle møtelokaler har i mindre grad blitt inkludert i denne kartleggingen.

En annen faktor er at utvalget av kommuner ikke er tilfeldig, men basert på utvelgelse. Noen kommunekartlegginger har blitt til som følge av kommunens eget initiativ, eller sagt seg villig til å bli med på forespørsel. I noen tilfeller har også kommunen betalt en egenandel for å få gjennomført kartleggingen. Det kan betyr at utvalget kan helle mot kommuner som allerede er opptatt av kulturarenaer.

Samtidig er materialet såpass stort og variert at det uansett gir det mest dekkende bildet som per i dag er tilgjengelig på nasjonal basis. Kommunene spenner fra store byer til små bygdekommuner og fordeler seg over store deler av landet, hvilket antagelig gir en tilstrekkelig bredde. En bør likevel utvise en viss forsiktighet ved tolkning av tallene, og være bevisst de nevnte begrensningene.

Det kan forekomme variasjoner i hvordan spørsmål er tolket og data samlet inn i de ulike fylkene, noe som skaper en viss usikkerhet ved nasjonale sammenligninger. For eksempel fremstår andelen lokaler med lagerrom lavere i tidligere Hedmark enn i landet ellers, men dette kan skyldes at kartleggere eller brukere legger ulikt innhold i begrepet *lagerrom* – noen inkluderer rom som lagrer utstyr for bygget, mens andre kun registrerer det som lager dersom det brukes til aktivitetens eget utstyr. Slike tolkningsforskjeller representerer en usikkerhetsfaktor i vurderingen av materialet. Samtidig er kartleggingen såpass omfattende og bredt gjennomført at den likevel gir solide holdepunkter.

Kartleggingen fanger ikke bare opp de mest sentrale opplysninger om lokalene, men også brukernes egne oppfatninger av lys- og lydforhold, lager, ventilasjon og tilgang. Brukerne har i tillegg mulighet til å forklare hva de er spesielt fornøyde eller misfornøyde med. Slike brukeroppfatninger har vi fått i ca 75% av kartleggingene, imidlertid er dette i liten grad registrert for Oslo. Dermed har vi lite kartlagt kunnskap om egnethet for rommene i Oslo, utover det vi kan lese ut fra dimensjoner for rom som brukes til musikkaktiviteter.

Dataene fra kartleggingen er sammenstilt og analysert av Kulturalliansen selv underveis, og danner grunnlag for flere delrapporter. I tillegg engasjerte Kulturalliansen Telemarksforskning for å gjøre en uavhengig gjennomgang og analyse av det samlede datamaterialet. Telemarksforskning gjennomførte statistiske analyser av databaseuttrekket og dybdeintervjuer med et utvalg kartleggere i 2024. Deres arbeid resulterte i to omfattende rapporter hvor de både bekreftet hovedfunn og kom med egne fortolkninger og anbefalinger – blant annet om metodikk, brukermedvirkning og representativitet som er nevnt over.

Telemarksforskings metodekapitler utdyper flere av de nevnte utfordringene og bekrefter at den første store utfordringen for kulturfrivilligheten er i det hele tatt å få tilgang til et lokale, siden de færreste lokaler er spesialbygd for kulturformål og de fleste ikke er godt egnet til sin bruk.

Økonomi og finansiering

Prosjektet har i perioden 2021-2025 vært finansiert ved hjelp av statstilskudd, tilskudd fra spillemidler og Sparebankstiftelsen:

<i>Tilskudd:</i>	<i>2021-2025</i>
Kultur- og likestillingsdepartementet	1 000 000
Spillemidler	500 000
Sparebankstiftelsen	3 000 000

Prosjektet hatt følgende hovedposter:

<i>Kostnader:</i>	<i>2021-2025</i>
Tilskudd til kartleggere	1 912 007
Rapporter fra Telemarksforskning	150 000
Seminarer	50 000
Datautgifter	291 748
Adm. utgifter	16 317
Prosjektledelse Kulturalliansen	2 130 000

Prosjektledelse inkluderer i størrelsesorden 2,5 årsverk hos Kulturalliansen.

Kulturdepartementet

Dissimilis (Fotograf: Thomas Torheim)

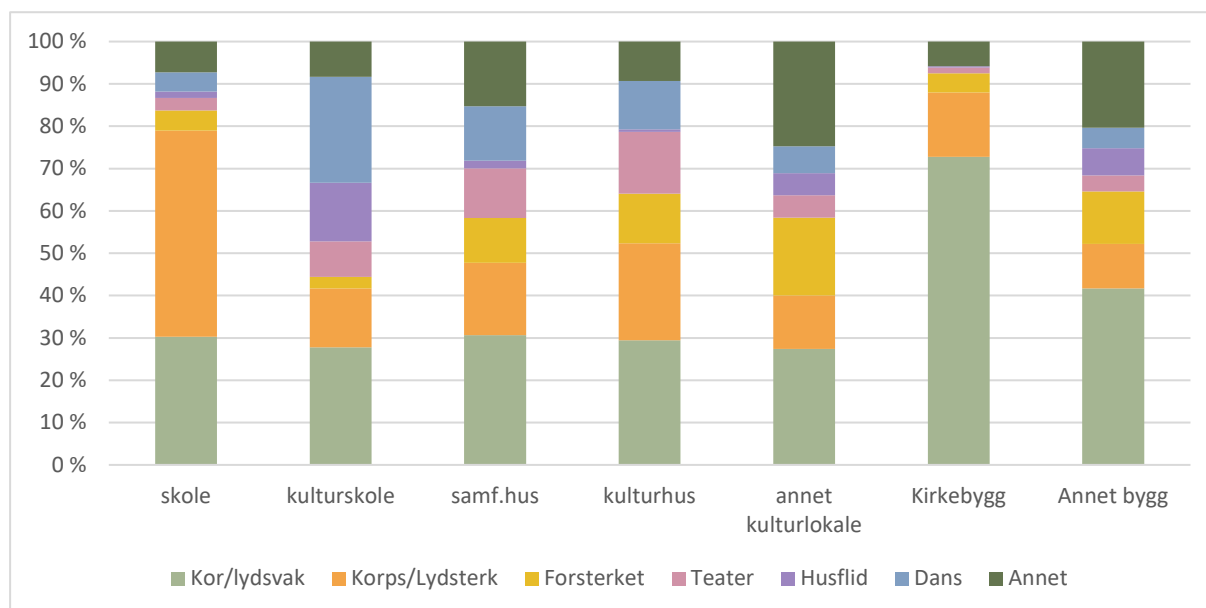

Sanggruppa i Hornindal spelemannslag. Noregs Ungdomslag (Fotograf: Halldis Folkedal)

3. KULTURARENAER I NORGE

Hovedfunn

Datagrunnlaget gir et omfattende bilde av hvordan kulturfrivilligheten faktisk bruker og opplever kulturlokalene i norske kommuner. Når man ser materialet samlet, trer det fram et kulturfelt som er både stort og mangfoldig, men som i stor grad er avhengig av bygg som er planlagt for helt andre formål enn kultur.

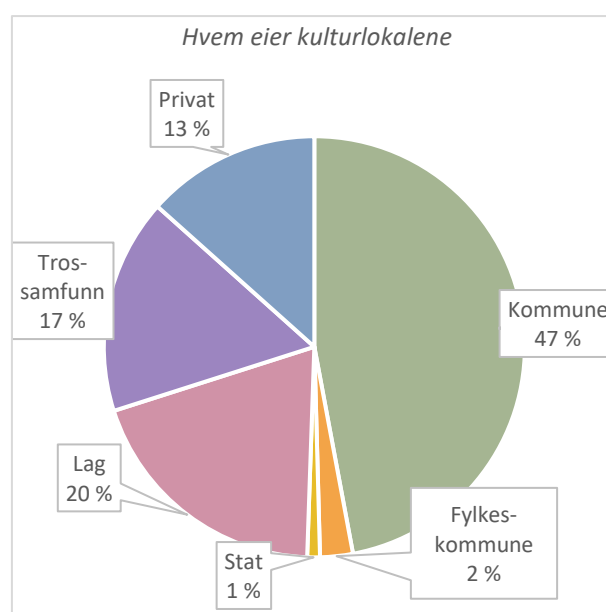
Figuren viser 2453 registrerte aktiviteter (øvelser og fremføringer) fordelt på hvilken arena som er benyttet.

Kulturaktivitetene foregår på et bredt spekter av arenaer: Skoler, samfunnshus, kirker, kulturskoler, konsertsteder og private lokaler. Mangfoldet av arenaer gir mange muligheter, men skaper samtidig utfordringer: Aktivitetene må tilpasses lokalet, som kan gi ulike forutsetninger for kulturfrivillighetens aktivitet og utvikling.

I databasen er kor, korps, band og ulike former for vokal- og instrumentalgrupper de mest utbredte brukerne av lokalene. Mange av rommene som brukes til musikk – spesielt i skoler og eldre bygg – er ikke dimensjonert for gruppestørrelse eller det fysiske volumet som aktivitetene krever.

Samtidig vitner dette om et mer strukturelt behov som gjelder hele kulturfrivilligheten; de vanligste kulturarenaene for kulturfrivillighetene medfører både praktiske og fysiske utfordringer.

Det store flertallet av rommene eies av kommuner, trossamfunn eller frivillige lag. Dette innebærer at kulturlivet i hovedsak bruker

bygg hvor det ikke nødvendigvis foreligger en kulturfaglig vurdering av egnethet. Tilgjengelighet, pris og historiske leieforhold er utslagsgivende for valg av lokale.

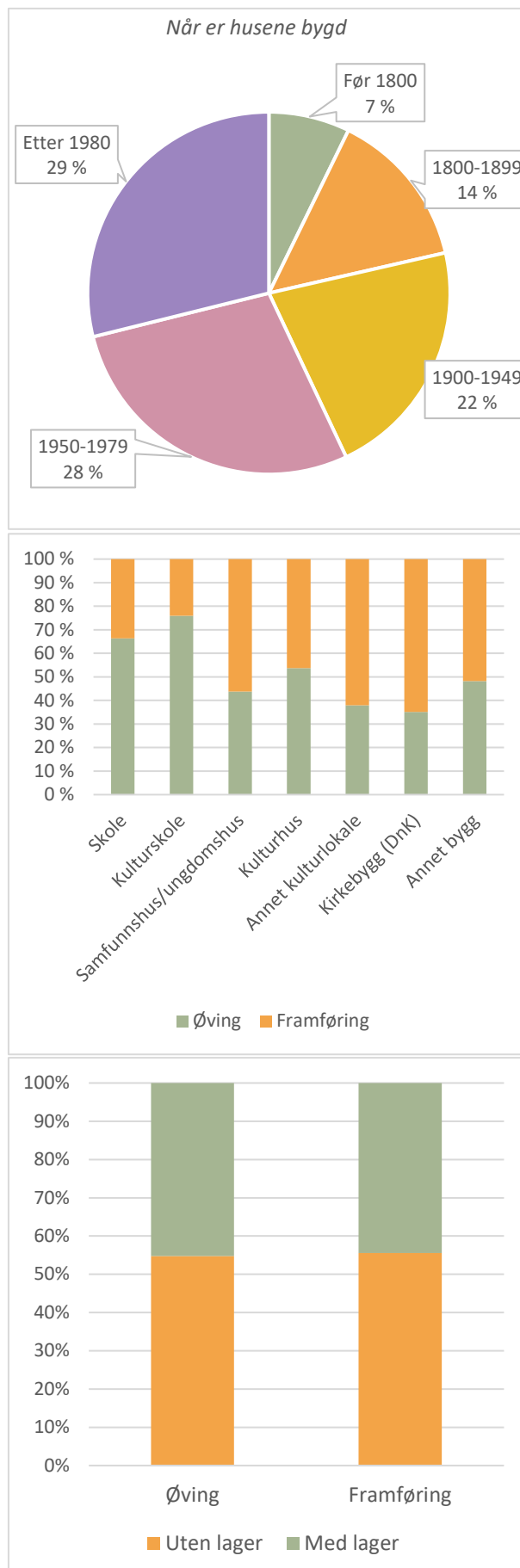
Rommene som benyttes eies i vesentlig grad av kommunene. Dette betyr at kulturfrivilligheten i stor utstrekning er avhengig av offentlig infrastruktur for å drive sin virksomhet. Kommunale bygg, da særlig skoler, er sentrale øvings- og formidlingsarenaer. Trossamfunn utgjør også en betydelig del av eierne, særlig for koraktivitet og framføringer. Lagseide bygg, som grendehus og samfunnshus, representerer viktige møteplasser, særlig i distriktene. Dette eierskapsmønsteret gir ulikt ansvar og muligheter for å kunne utbedre lokalene.

Mange av byggene er eldre, og flere ble opprinnelig oppført som forsamlingshus, skolebygg eller menighetshus. De har senere fått nye roller som øvingsrom, konsertsaler og møteplasser for ulike kulturaktiviteter, men uten at byggene nødvendigvis har blitt modernisert eller tilpasset denne bruken. At så mange lokaler er gamle, kan også forklare hvorfor manglende universell utforming eller utilfredsstillende bygningsstandard går igjen i datamaterialet.

Skolene utgjør en betydelig del av rommene som brukes til øving, særlig av korps, band og barne- og ungdomsaktiviteter. Samfunnshus, ungdomshus og kulturhus utgjør et annet stort tyngdepunkt, særlig der både øving og framføring foregår. Kirkebygg og menighetshus brukes hyppig av kor, både til øving og konserter.

Bruken av rommene viser også at mange aktiviteter må benytte ulike arenaer for henholdsvis øvinger og framføringer. Øving skjer ofte i klasserom, gymsaler eller samfunnshus, mens framføringer gjennomføres i en kirke, et kulturhus eller et annet bygg med større publikumskapasitet.

Mangel på lager er en gjennomgående utfordring i både små og store kulturarenaer.

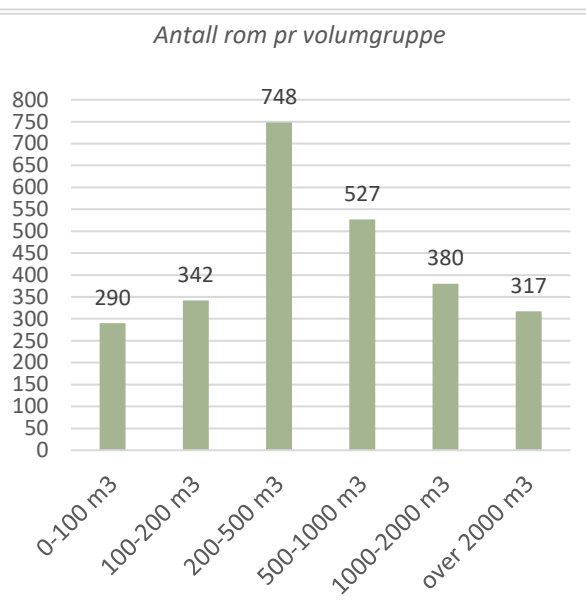
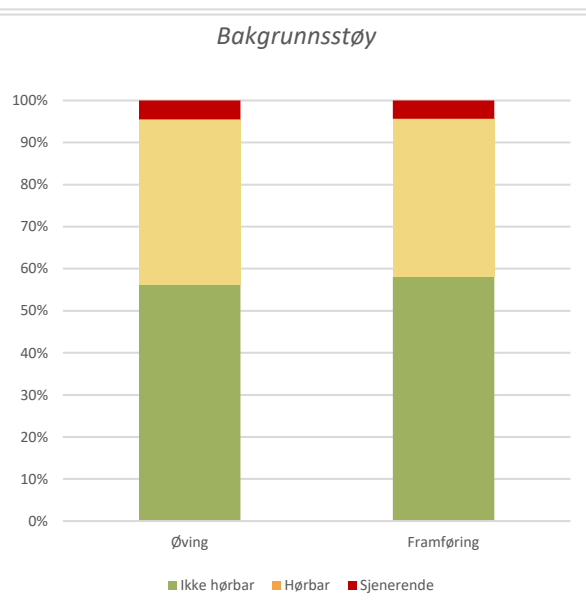
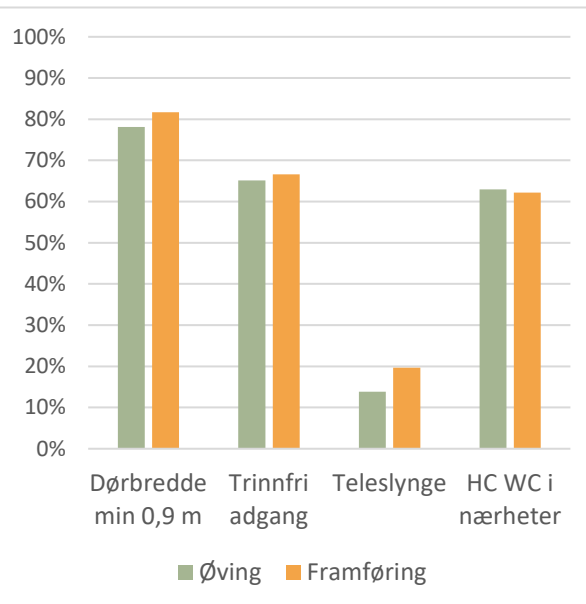
Et annet sentralt funn er at universell utforming kommer dårlig ut i en stor del av de registrerte rommene. Det er vanlig at rommene er delvis tilrettelagt – for eksempel ved at de har trinnfri adgang, men mangler HC-toalett, eller motsatt. Full tilrettelegging er langt sjeldnere. Særlig hørselstekniske løsninger som teleslynge er fraværende i et stort flertall av rommene. Dette føyer seg inn i inntrykket av at kulturaktivitetene ofte foregår i bygg som ikke er utviklet med tanke på ulike brukergrupper, og at kulturfrivilligheten møter strukturelle barrierer.

Akustiske forhold og bakgrunnsstøy er også gjennomgående tema i materialet. Mange rom er preget av teknisk støy fra ventilasjon eller romgeometriske forhold som gir uheldig etterklang. Dette er særlig tydelig i skolebygg, idrettslokaler og visse typer flerbrukshaller. Selv om ikke alle brukere opplever støy som sjenerende, viser mange rom tilbakemeldinger fra utøvere som peker på utfordringer med å høre hverandre, balansere lyden eller skape et musikalsk godt samspill. For enkelte grupper, som korps og band, kan dette ha betydning både for kvalitet og for helse.

Satt samlet gir datagrunnlaget et tydelig bilde av en kultursektor som er rik på aktivitet og bredt forankret, men som ofte opererer under lite optimale forhold. Kulturfrivilligheten fyller bygninger som allerede finnes, og gjør det beste ut av lokalene som er tilgjengelige. Det betyr også at kvalitet, tilgjengelighet og egnethet i stor grad blir styrt av byggenes historikk og vedlikeholdsnivå, snarere enn av kulturfaglige behov.

Nøkkeltall brukt i rapporten

- 342.000 kvm
- 2667 rom
- 1748 arenaer
- Data fra 87 kommuner
- 2453 brukererfaringer

Romsdalsmuseets leikarring. Noregs Ungdomslag (Fotograf: Haldis Folkedal)

Bekkestua barneskole. Norges Musikkorps Forbund (Fotograf: Kjersti Tubaas)

Hva vet vi om bruk og aktivitet?

- Kulturfrivilligheten bruker oftest offentlige bygg
- Kommunalt eide lokaler og skolelokaler er mest brukt
- Få lokaler eies av frivilligheten selv⁹
- Grendehus brukes av mange kulturuttrykk
- Kirkene er viktig for mange kor
- De fleste korps øver i skoler
- Band øver i kulturhus og på skoler
- Grendehus brukes av teatre, band og dans
- Kulturhus og private konsertlokaler brukes ofte som fremføringsarenaer

Hvilke utfordringer er avdekket?

- Kulturuttrykk har ulike egenskaper. Det må også ulike rom ha
- Kulturfrivilligheten er mer tilfredse enn faktiske egenskaper til lokalet skulle tilsi
- Kapasitet matcher ikke alltid behov
- Mange lokaler mangler universell utforming¹⁰
- Lager er et knapphetsgode¹¹
- Egnet akustikk er viktig, men utfordrende¹²
- Stort behov for oppgraderinger
- Lite treffsikre kategorier for kulturlokaler – på tvers av kommuner og forvaltningsnivåer

⁹ Organisasjoner eier 20 % av husene som brukes, disse er i snitt 20 år eldre enn de kommunalt eide husene

¹⁰ 54 % av øvingslokalene er tilrettelagt for bevegelseshemmede

¹¹ Kun halvparten av lokalene har tilgang på lager

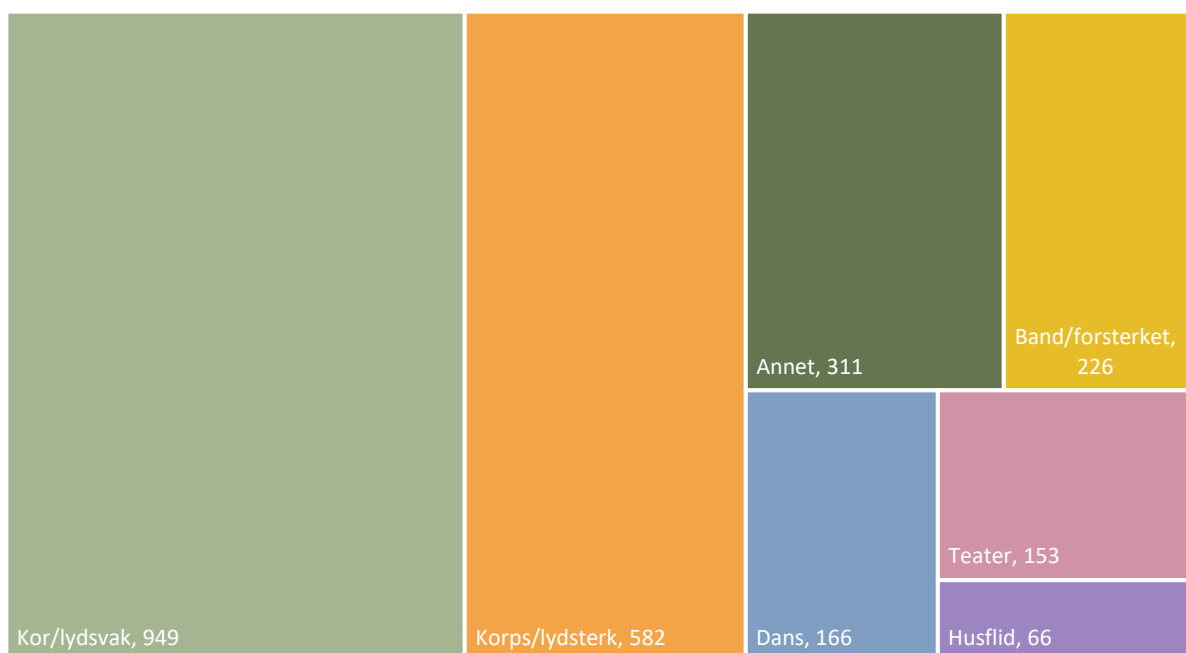
¹² 78 % av musikkøvelsene foregår i lokaler som ikke er akustisk egnet for aktiviteten

Hva brukes kulturarenaer til?

Korøvelser, kurs, måltidsfellesskap, fortellerstund,
dukkeforestilling, musikkproduksjon, barnedans,
gaming, **teater**, hip-hop-konserter,
keramikkundervisning, jazzgrupper,
poesiframføring, **dans**, utstilling,
musikk, undervisning, persisk
dansegruppe, husflid, snekkerklubb,
strikkekafé, teatergrupper, tverrfaglige
kunstutstillinger, sykurs, tamilsk dansegruppe,
produsentskole, soloøvelser, skrivekurs,
stand-up, viseverksted

Det er rundt 6350 registrerte foreninger under kategorien kultur i frivillighetsregisteret, i tillegg til diverse barne- og ungdomslag. Prosjektet har kartlagt aktivitet i ca 1800 lag og foreninger i kommunene. Aktiviteter i kulturarenaer kan være alt fra sykurs til poesi. Over er et tilfeldig utvalg av disse (fra Oslo-kartleggingen).

Hvem er brukerne?

Brukergrupper: Det er hentet inn 2453 brukererfaringer. Figuren viser kategoriene for lag, grupper og ensembler til de kartlagte rommene med brukererfaringer.

Kulturarenaer i by og land

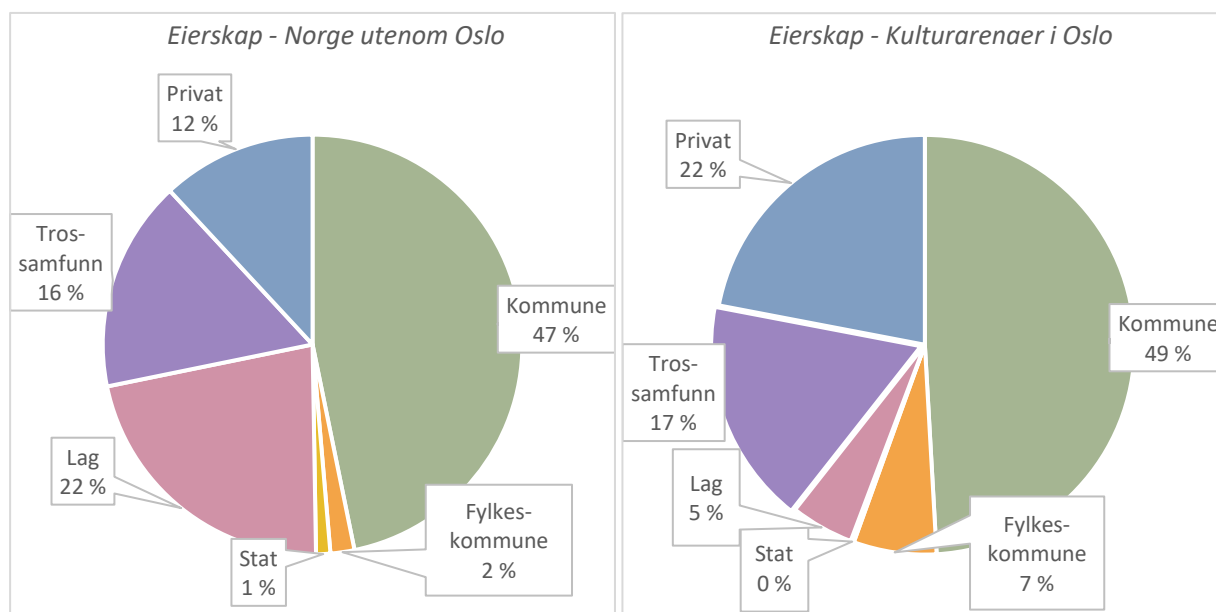
Særtrekk for storbyene

Kartleggingen viser at mye av kulturfrivillighetens aktivitet følger et mønster hvor skolebygg er viktige øvingsarenaer og blant annet kirker er viktige fremføringsarenaer. Her er det noen forskjeller mellom by og land; i Stavanger og Oslo ser vi en større variasjon i hvilke typer framføringslokaler som benyttes. Særlig i Oslo benyttes en rekke andre arenaer til konserter og forestillinger, som konsertsteder, kulturgårder og enkelte helseinstitusjoner.

Når det gjelder øvingslokaler, dominerer skolene også i Oslo, men her brukes kirkebygg i noe større grad til øving enn ellers i landet. Samfunnshus er mindre utbredt i Oslo enn i mange andre kommuner, mens kategorien «andre lokaler» utgjør en større andel.

I Oslo er om lag halvparten av lokalene som brukes til kulturfrivillighet eid av kommunen, omtrent på nivå med landssnittet. Det som skiller seg ut, er at bare rundt 5 % av lokalene er eid av lag og organisasjoner, mot om lag 22 % i resten av landet. Samtidig brukes det omtrent dobbelt så mange privateide lokaler sammenlignet med landsgjennomsnittene.

Blant de privateide lokalene som brukes i Oslo, finner vi for eksempel Soria Moria (eid av et eiendomsselskap), Sagenehjemmet (eid av et diakonalt aksjeselskap), Rom for Dans (drevet av et privat aksjeselskap) og Bogstad skole. Sistnevnte eies av Veidekke, som leier ut bygget til kommunen.

Det er mange korps i Oslo, men relativt sett utgjør korps en større andel av kulturfrivilligheten i resten av landet. Under kategorien «annen lydsterk musikkaktivitet» finner vi eksempler på trommegrupper, DJ-er, strykeorkester og musikkproduksjon. Oslo har også en større andel aktiviteter som er kategorisert som «annen lydsvak musikkaktivitet», slik som musikkopplæring, folkemusikkensemble og ulike tilbud i kulturskolen.

Selv om aktivitetsnavnene ikke gir et fullstendig bilde, illustrerer de en viss profil: Kartleggingen registrerer for eksempel 12 steder i Oslo med «jazz» i navnet på aktiviteten – like mange som i resten

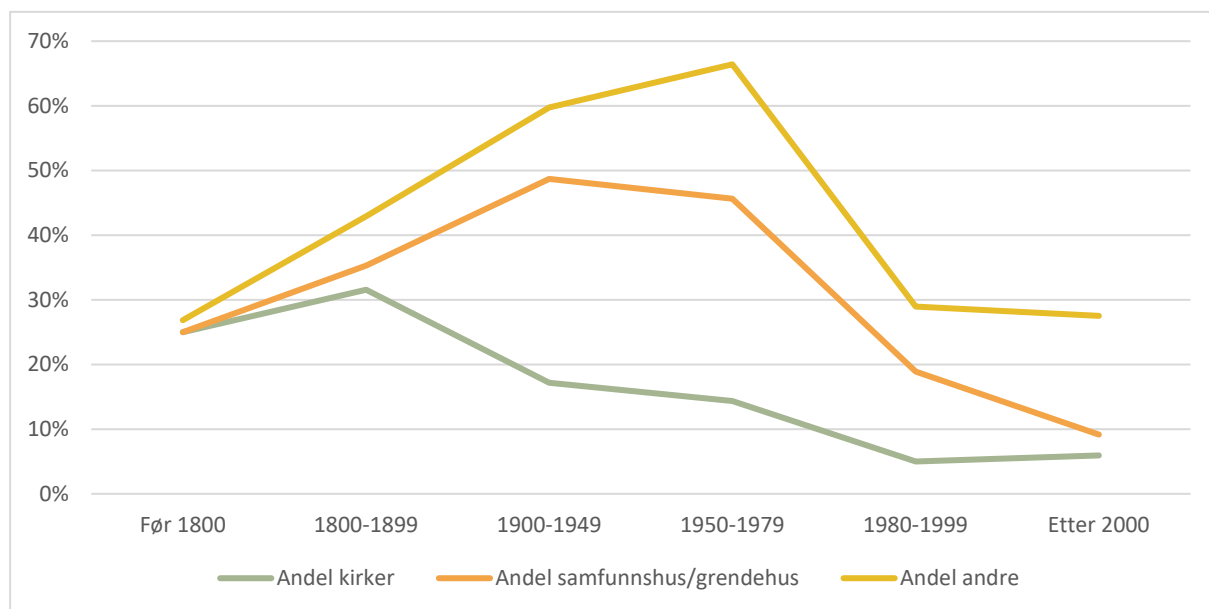
av landet til sammen – mens det ikke er registrert aktiviteter i Oslo med «trekkspill» i navnet, mot 18 slike i resten av Norge, hvorav 11 i Innlandet.

Rundt de store byene foregår mye av kulturfrivilligheten på tvers av kommune- og bydelsgrenser. Det er ikke nødvendig å bo, jobbe, trene og synge i kor i samme bydel. Et illustrerende eksempel er Bjølsen Ungdomskorps fra Bydel Sagene og Kampen Janitsjar fra Bydel Gamle Oslo, som begge har hatt Hellerud videregående skole i Bydel Alna som øvingslokale i henholdsvis 15 og 30 år. Når slike avtaler opphører, være seg fordi skolebygg endres, kan behovet for nye øvingslokaler oppstå på tvers av bydeler. Dette gir Kulturetaten i Oslo et særskilt koordinerende ansvar.

Tettbygd og spredtbygd har ulike rammer

Kartleggingen omfatter kommuner med svært ulike bosettingsmønstre. Tynset har om lag tre innbyggere per kvadratkilometer, Hamar omkring 99, mens Oslo ligger på nær 1 700 innbyggere per kvadratkilometer (2025). I tynt befolkede områder blir lokaler brukt på andre måter enn i byene, og transport og avstander får større betydning for muligheten til å delta i kulturaktivitet. Dette gir naturlig nok andre reisemønstre og kulturvaner, men en ser også forskjeller i både hvor kulturarenaene finnes og standarden de har.

Spesielt grendehus og lokaler eid av tros- og livssynsorganisasjoner er gjennomgående eldre enn gjennomsnittet av de kartlagte husene. I tillegg til utfordringer knyttet til egnethet for dagens aktiviteter, har mange av byggene et generelt vedlikeholdsetterslep og tilfredsstillende antagelig ikke gjeldende tekniske krav, slik som tilgjengelighet. Skal potensialet i disse byggene utnyttes fullt ut, kreves et løft både når det gjelder teknisk standard, universell utforming og tilpasning til moderne bruk.

Kulturarenaer har ulike forutsetninger i by og land. Det gir også et behov for differensierte løsninger som tar hensyn til både storbyenes større flora av kulturarenaer og de mindre lokalsamfunnenes grendehus, kirker og andre flerbruksarenaer.

Universell utforming av kulturarenaer

Over 1,2 millioner mennesker i Norge deltar i kulturaktivitet på fritiden. Alle trenger et egnet øvings- eller formidlingslokale, men kartleggingen viser at mange av rommene kulturfrivilligheten bruker, ikke er godt nok tilrettelagt. Samtidig har rundt 15 % av befolkningen en eller annen form for funksjonsnedsettelse. Når kulturaktiviteter legges til lokaler som ikke er universelt utformet, bidrar det i praksis til å stenge folk ute – selv om formålet er å være inkluderende. Kulturlivet ønsker å samle og inkludere, men tvinges ofte inn i en situasjon der det virker diskriminerende når lokalene ikke henger med.

Telemarksforskning utførte på oppdrag fra Kulturalliansen en analyse av datamaterialet som omhandlet universell utforming.¹³ Analysen ser på fire nøkkelvariabler: tilgang på teleslynge, HC-toalett, tilstrekkelig dørbredde og trappefri adgang til rommet.

Rapporten ble utformet i 2024 med data frem til august. Senere er flere rom kartlagt som ytterligere har bekreftet at mange rom fortsatt ikke er tilrettelagt.

Pr november 2025 har kun:

- 77 % tilstrekkelig dørbredde
- 63 % trappefri adgang
- 59 % HC-WC
- 14 % hørselsteknisk utstyr (teleslynge)

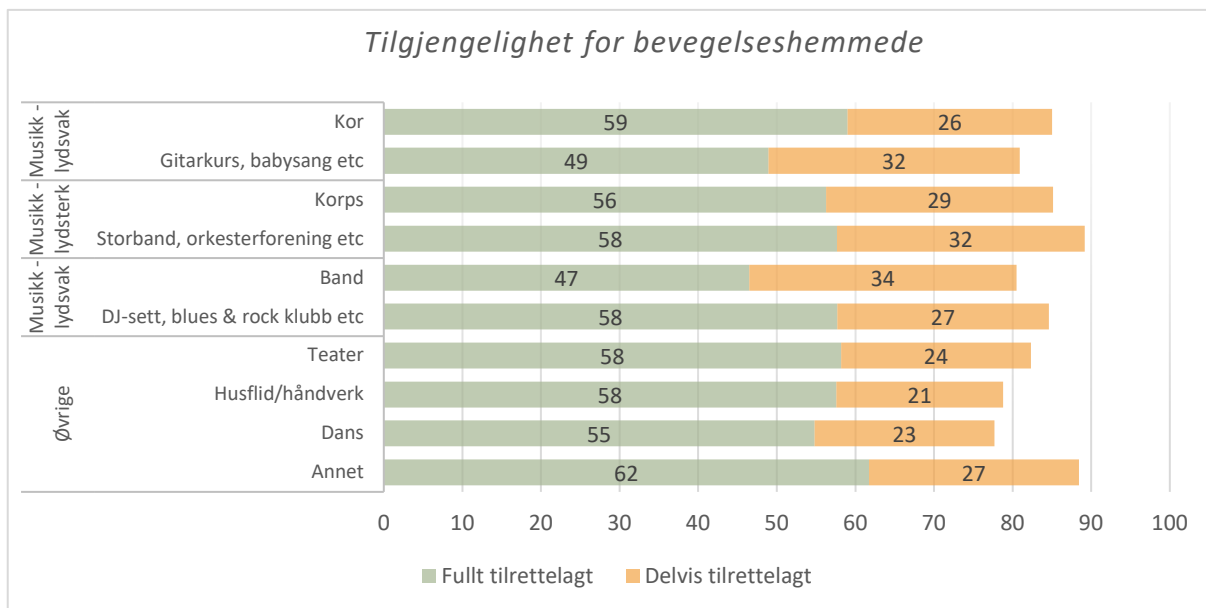
86 % av lokalene er ikke tilrettelagt for hørselshemmede. Utstyr som teleslynge, auracast og gode akustikkforhold vil også være gunstig for eksempel for både barn med konsentrasjonsvansker og eldre.

Kun 51 % er fullt tilrettelagt i form av trappefri adgang, brede nok dører for å komme inn med for eksempel rullestol, og HC-toalett. 20 % av rommene er verken tilrettelagt for hørselshemmede eller bevegelseshemmede. Funnene gjør at vi kan konkludere med at kulturfrivillighetens kulturrom i liten grad er tilrettelagt for hørselshemmede og bevegelseshemmede.

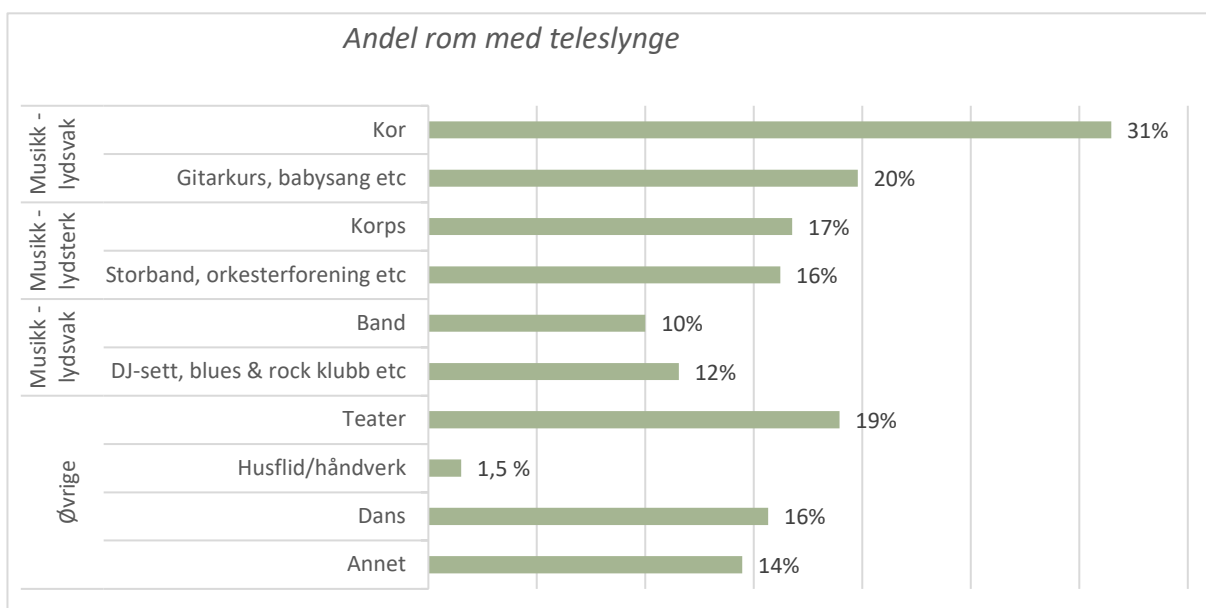
Type lokaler har mye å si for graden av tilrettelegging. Nyere bygg (etter 2010) er gjennomgående bedre tilrettelagt, særlig for bevegelseshemmede. Kirkebygg skiller seg positivt ut når det gjelder tilrettelegging for hørselshemmede, mens kulturhus og skoler kommer best ut for bevegelseshemmede. Kommunalt eide bygg er oftere tilrettelagt enn private og organisasjonseide bygg, men også offentlige eiere har betydelige etterslep – ikke minst skoler som ofte mangler teleslynge, til tross for at de brukes av et mangfold av elever i tillegg til frivillige i alle aldre på kveldstid.

Analysen viser også tydelige forskjeller mellom ulike kulturaktiviteter. De fleste kartlagte rom brukes til ulike former for musikk. Rom som brukes av kor, er oftest tilrettelagt for hørselshemmede, mens aktiviteter innen husflid/håndverk og amatørteater i større grad foregår i lokaler med dårlig tilrettelegging – både for bevegelseshemmede og hørselshemmede. For bevegelseshemmede er det særlig band, dans og husflid/håndverk som ofte holder til i rom med svake løsninger. Det er ellers små forskjeller mellom kulturuttrykkene.

¹³ <https://www.telemarksforskning.no/har-kulturfrivilligheten-rom-for-alle/>

HC-WC, trappefri tilgang og tilstrekkelig dørbredde. Rom som har alle disse kravene til universell utforming på plass kategoriseres som «fullt tilrettelagt». Rom som oppfyller 1-2 krav kategoriseres som «delvis tilrettelagt» og rom som ikke oppfyller noen av de tre kravene kategoriseres som «ikke tilrettelagt».

Figuren viser at 31 % av dem som bruker rommet til kor er i rom tilrettelagt med teleslynge, noe som er klart best tilrettelagt på denne måten. Dernest kommer brukere som oppgir at de bruker rommet til annen lydsvak musikk som gitarkurs, babysang etc. Nesten ingen av brukere som driver med husflid/håndverk oppgir at de har teleslynge tilgjengelig i lokalet de holder til i.

Samlet viser funnene at kulturfrivillighetens rom må oppgraderes betydelig for å være i tråd med FNs bærekraftsmål om mindre ulikhet og den nasjonale handlingsplanen for universell utforming. Universell utforming er ikke bare et teknisk krav, men en forutsetning for deltakelse, tilhørighet og like muligheter til å utøve og oppleve kultur. For det frivillige kulturlivet forsterkes utfordringen av at organisasjonene sjelden eier lokalene selv, og derfor er avhengige av at eiere og myndigheter stiller godt tilrettelagte lokaler til rådighet og utformer treffsikre støtteordninger for oppgradering.

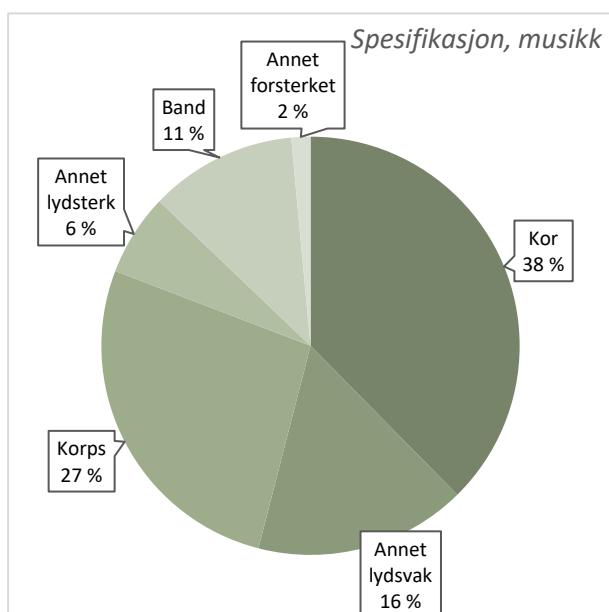
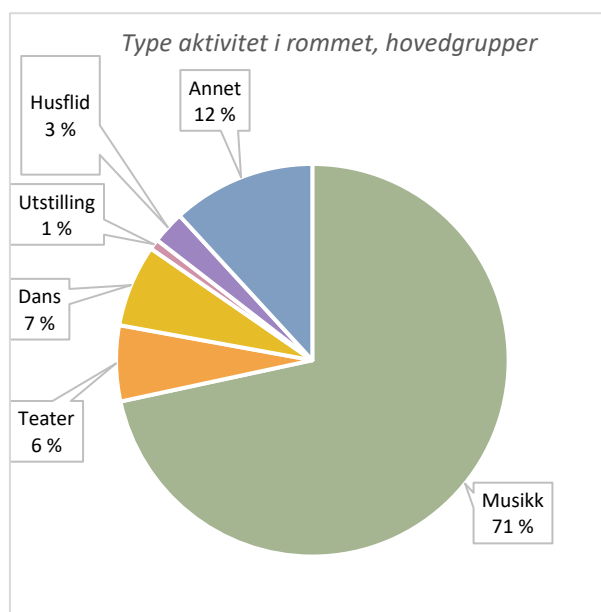
Statistikk fra databasen

Aktiviteter fordelt på kulturuttrykk

Rom som blir brukt av hvert kulturuttrykk

Type aktivitet	Antall
Musikk	1757
Teater	153
Dans	166
Utstilling	21
Husflid	66
Annet	290
Sum	2453

Type aktivitet, musikk	Antall
Kor	661
Annet lydsvak	288
Korps	471
Annet lydsterk	111
Band	200
Annet forsterket	26
Sum	1757

Lydsvak musikk (Akustisk lydsvak musikk):
Musikk som i hovedsak blir framført med lydsvake instrumenter eller sang. Typiske grupper er sangkor, vokalsembler, visegrupper, strykeorkester og grupper med strengeinstrumenter (for eksempel gitar) uten forsterking.

Forsterket musikk:

Forsterket musikk omfatter all musikk som formidles via forsterker- eller PA-anlegg, dvs. pop- og rockeband (inkl. elektronika), jazzband, vokalgrupper, storband samt musikaler eller lignende, der lyd hovedsakelig spres gjennom forsterkeranlegg.

Lydsterk musikk (Akustisk lydsterk musikk):

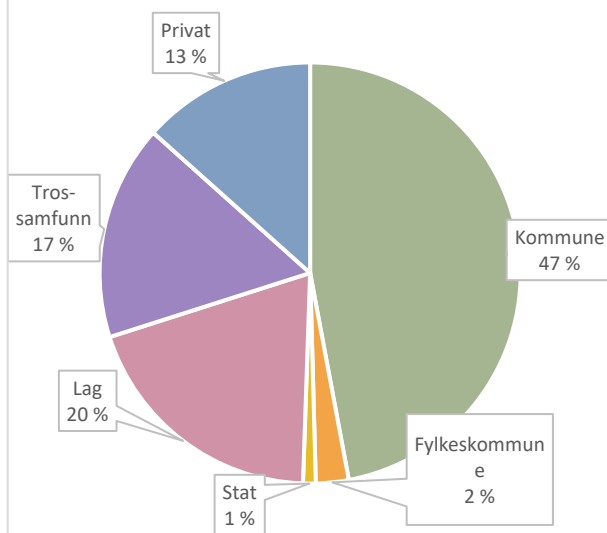
Musikk som i hovedsak blir framført med akustiske instrumenter som produserer kraftig lyd. Typiske grupper er brassband, janitsjarkorps, storband og symfoniorkester med blåsergruppe. Slagverk og operasang går også inn i denne kategorien.

Hvem eier rommene som blir brukt

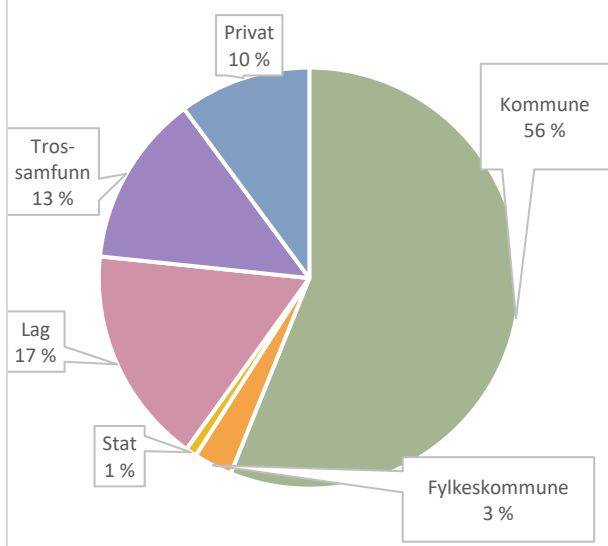
Eiertype	Rom	Aktivitet øving	Aktivitet framføring
Kommune	1255	1040	607
Fylkeskommune	67	55	38
Stat	26	16	19
Lag	522	311	401
Trossamfunn	441	245	372
Privat	357	188	260
SUM	2668	1855	1697

Eierskap til rommene er interessant fordi det sier noe om hvem som har ansvar for – og mulighet til – å forbedre standard og å tilpasse lokalene til ulike kulturaktiviteter. Det sier også noe om hvilke tilskudd som kan være aktuelt å søke for å få til utbedringer.

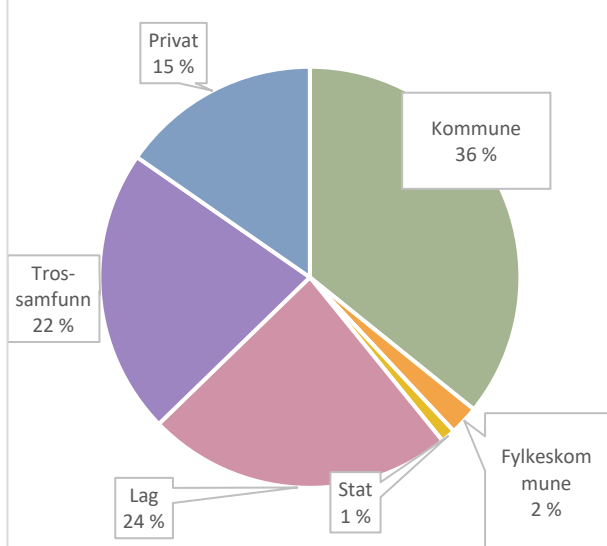
Hvem eier kulturlokalene

Hvem eier øverommene

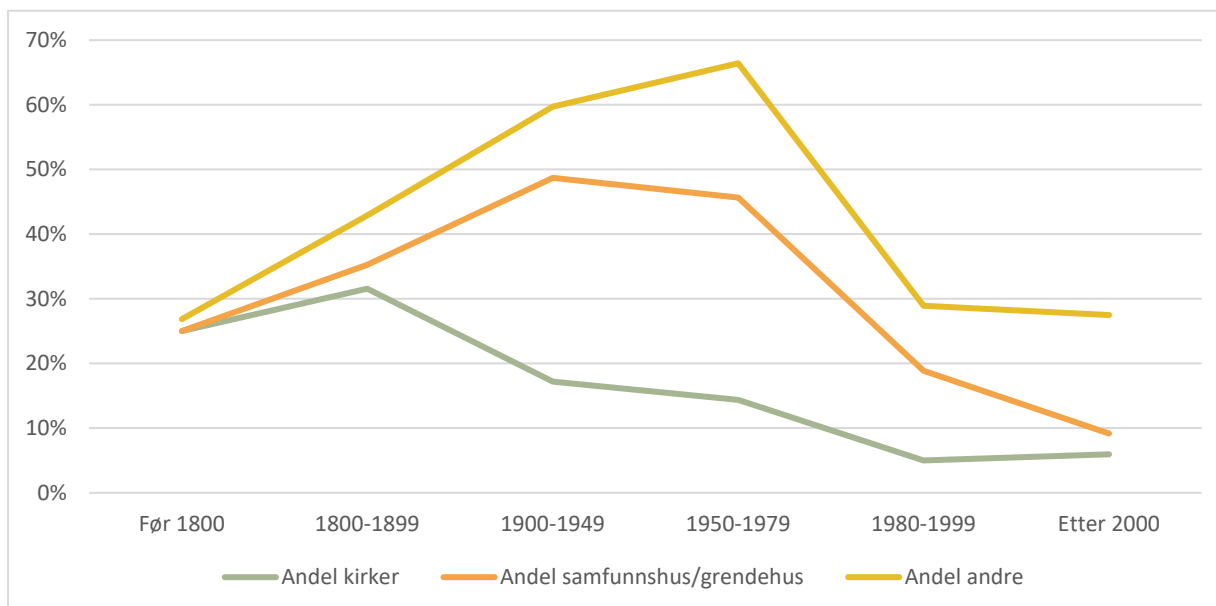
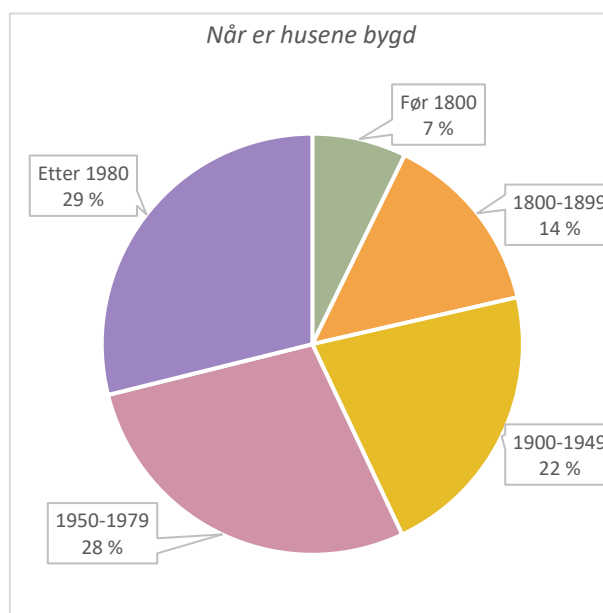
Hvem eier framføringsrommene

Når er husene bygd

Byggeår	Antall
Før 1800	99
1800-1899	194
1900-1949	295
1950-1979	385
Etter 1980	395
Sum	1368

Byggeår er interessant fordi nye regler for sikkerhet, HMS og tilgjengelighet kan føre til påkrevde utbedringer, i tillegg til utfordringene med å gjøre lokalene bedre egnet for den aktiviteten som foregår – eller kan foregå – i rommene. Byggeår er registrert for ca 80 % av husene i kartleggingen.

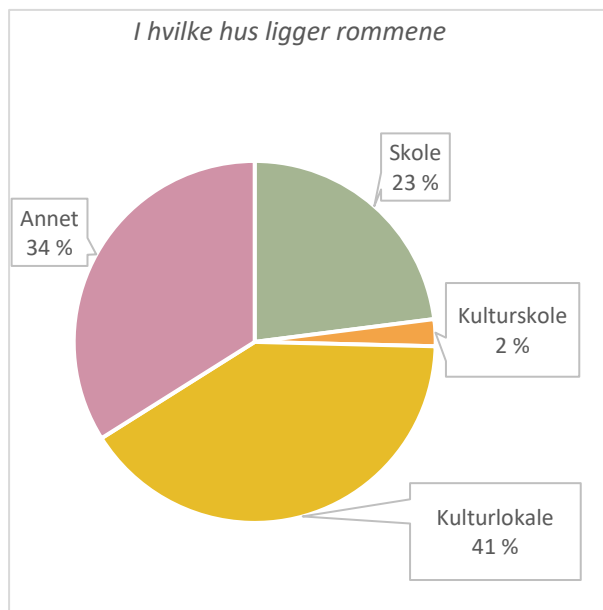

Oppgitt byggeår foreligger for 1368 av arenaene

I hvilke hus ligger rommene

Type hus	Antall rom
Skole	613
Kulturskole	64
Kulturlokale	1086
Annet	905
Sum	2668

Hustypene som brukes for øvelser og framføringer er både skoler, kulturlokaler og andre type arenaer.

Hustype	Undertype	Øving	Framføring
Skole	Barneskole	320	130
Skole	Ungdomsskole	117	49
Skole	BU-skole	72	41
Skole	Videregående	38	27
Skole	Høyskole	23	17
Kulturskole	Kulturskole	62	18
Kulturlokale	Samfunns-/ungdomshus	331	389
Kulturlokale	Kulturhus	252	199
Kulturlokale	Fritidsklubb	55	16
Kulturlokale	Konsertsted	35	76
Kulturlokale	Bibliotek	9	25
Kulturlokale	Galleri	3	11
Kulturlokale	Museum	9	38
Annet	Idrettslokale	22	33
Annet	Bar/restaurant/selskapslokale	16	58
Annet	Kirkebygg (Den norske kirke)	201	339
Annet	Menighetshus	63	56
Annet	Lokaler for øvrige livssyn	41	39
Annet	Eldresenter/sykehjem	19	20
Annet	Barnehage	4	1
Annet	Annet	163	115
Sum		1855	1697

Figuren viser hvilke rom i hvilke typer arenaer som benyttes til **øvelser**.

Figuren viser hvilke rom i hvilke typer arenaer som benyttes til **fremføringer**.

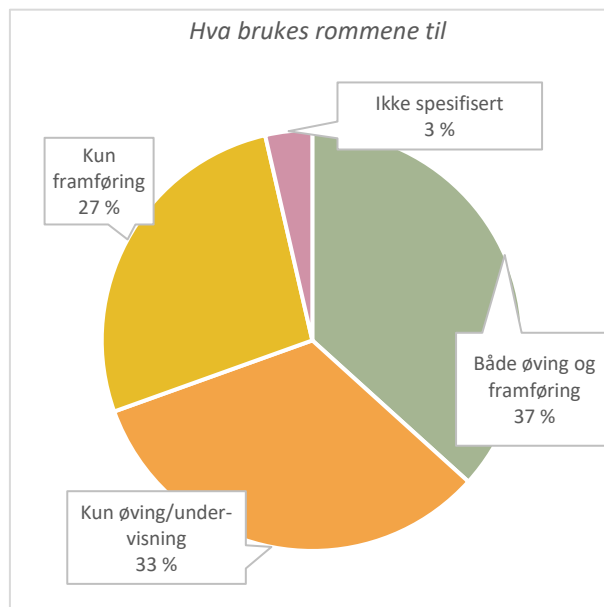
Hva brukes lokalene til

Rommene brukes til

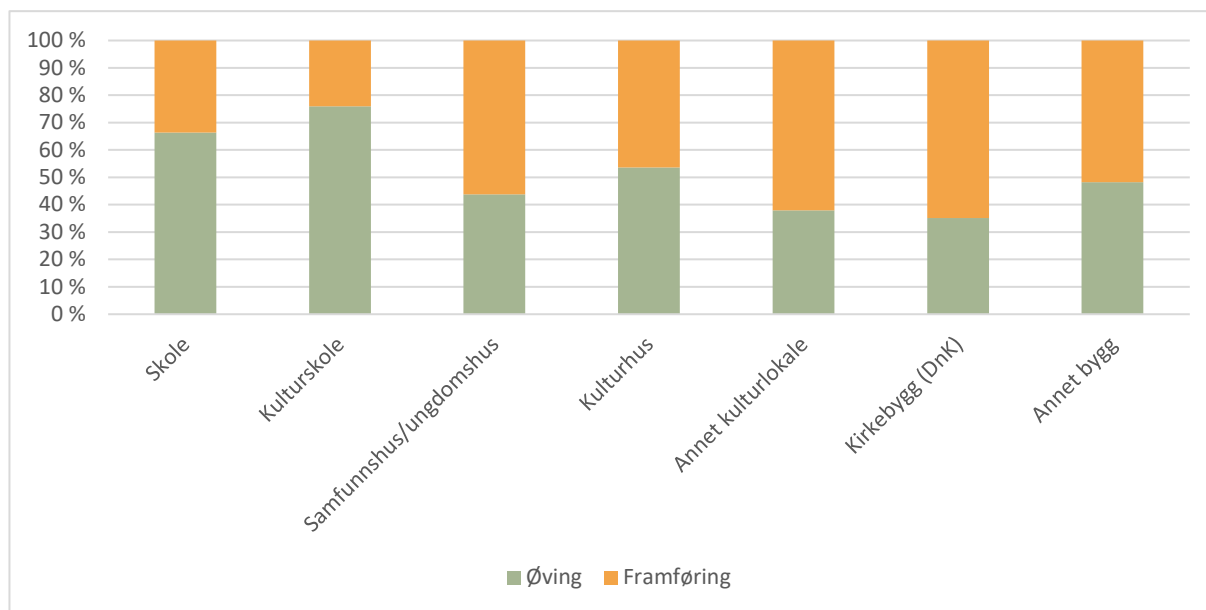
Både øving og framføring	980
Kun øving/undervisning	875
Kun framføring	717
Lokaler uten spesifisert aktivitet	96
Sum	2668

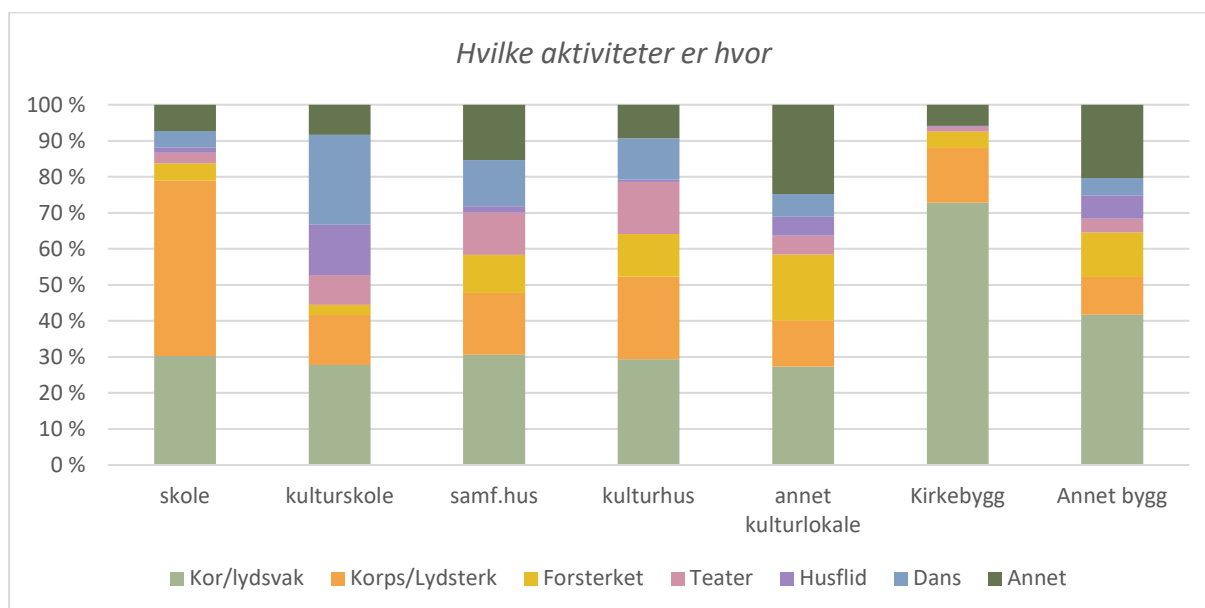
Disse tallene viser hva rommene er registrert som at de *kan* bli brukt til.

Et rom kan bli brukt til både øving og framføring. Derfor kan summene i tabellene være ulike.

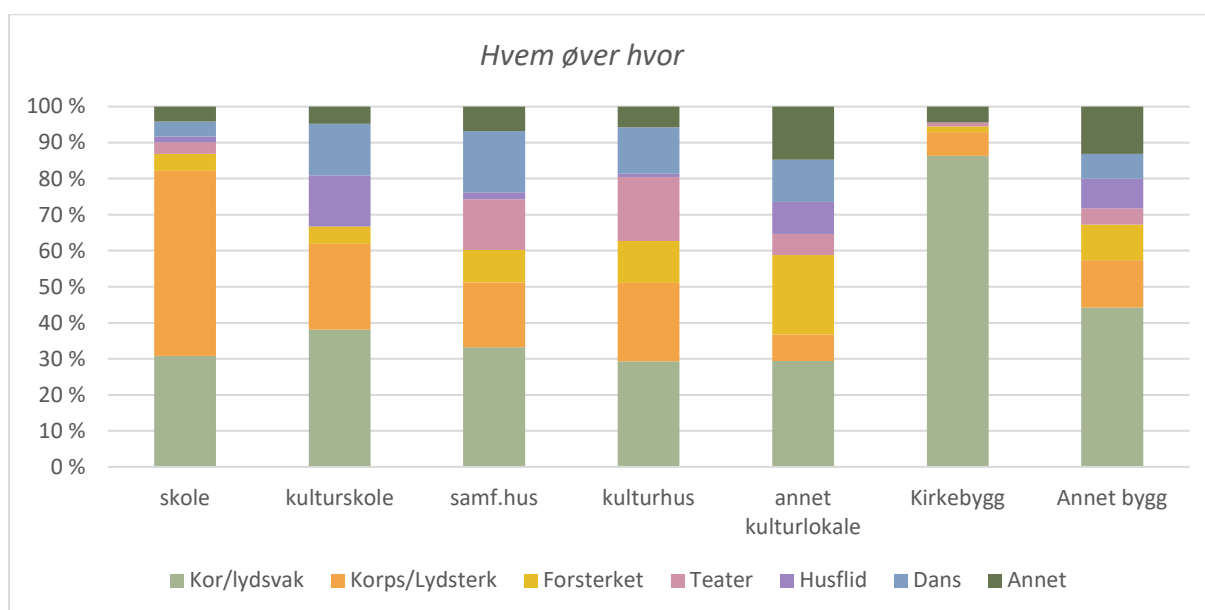

Med betegnelsen «framføringsrom» mener vi at rommet brukes til konserter, utstilling, forestilling eller lignende hvor det er et publikum.

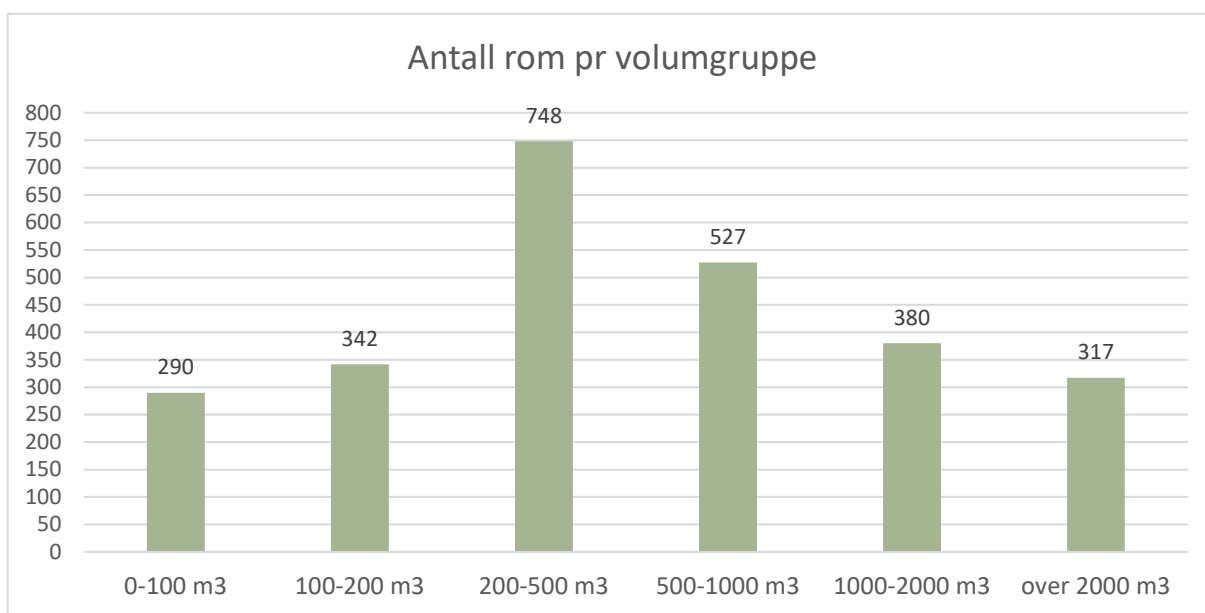
Figuren viser hvor 2453 aktiviteter finner sted (inkludere både øvelser og fremføringer)

Kulturarener hvor det foregår øvelser

Størrelse på rommene

Romstørrelse	Antall
0-100 m ³	290
100-200 m ³	342
200-500 m ³	748
500-1000 m ³	527
1000-2000 m ³	381
over 2000 m ³	317

Rommets størrelse, forholdet mellom lengde og bredde, samt rommets takhøyde, er svært viktig for akustikken og hvor mange utøvere/publikum som rommet er egnet for. Øver og framfører du i lokaler som ikke er stort nok eller har god nok akustikk, så kan det føre til dårligere trivsel og dårligere kunstnerisk resultat. I alvorlige tilfeller kan det også medføre helseskader som tinnitus og hodepine.

Et vanlig klasserom er ofte ca. 80 m³ og har takhøyde på ca. 2,7 m – dvs. et volum på ca. 220 m³. Gymsaler (eldre type) har ofte mål på ca. 10m x 20 m med 5 m takhøyde – dvs. ca. 1000 m³. Mange aktiviteter trenger store rom til sin aktivitet, f.eks. skolekorps med 35 medlemmer har behov for ca. 1750 m³. Korps med 20 medlemmer har behov for ca 600 m³. Slagverk og store messinginstrumenter gjør at arealkravene er større for korps enn for kor.

NB: Dette er kun de dimensjonerende størrelsene – for musikk er andre faktorer, som f.eks. etterklang også svært viktige.

For informasjon om krav til rom som brukes til ulike musikk, se musikklokaler.no

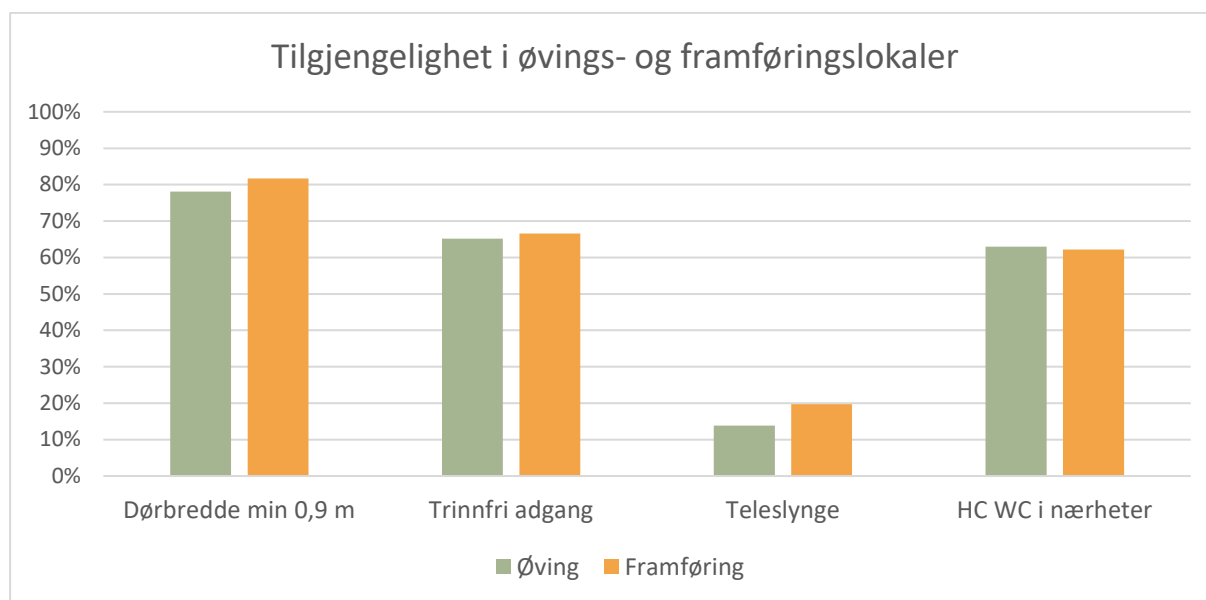
Tilgjengelighet

Type	Øving	Øving	Framføring	Framføring	Alle rom	Alle rom
Dørbredde min 0,9 m	1448	78 %	1386	82 %	2063	77 %
Trinnfri adgang	1208	65 %	1130	67 %	1687	63 %
Teleslynge	257	14 %	334	20 %	371	14 %
HC WC i nærheter	1168	63 %	1055	62 %	1577	59 %
Alle øverom	1854		1696		2667	

Alle tre rullestol-kriterier:	1002	54,0 %	913	53,8 %	1347	51 %
--------------------------------------	-------------	---------------	------------	---------------	-------------	-------------

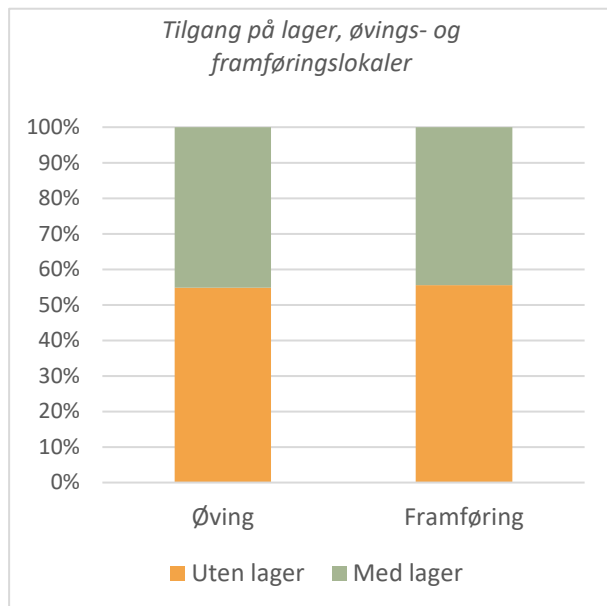
54 % av lagene øver i rom som både har tilstrekkelig dørbredde, trinnfri adgang og handicap-toalett i nærheten. 53,8 % av lagene har framføringer i lokaler der disse tre kriteriene er oppfylt. Blant de 96 rommene som ikke er karakterisert som øvings- eller framføringsrom, er andelen kun 33 %. Dette er bl.a. rom som brukes til husflid og møter. Tar man med disse, er det kun 51 % av alle de kartlagte rommene som er fullt tilrettelagt for bevegelseshemmede.

Økte krav til tilgjengelighet gjør at det må planlegges når det skal gjøres endringer i rommene.

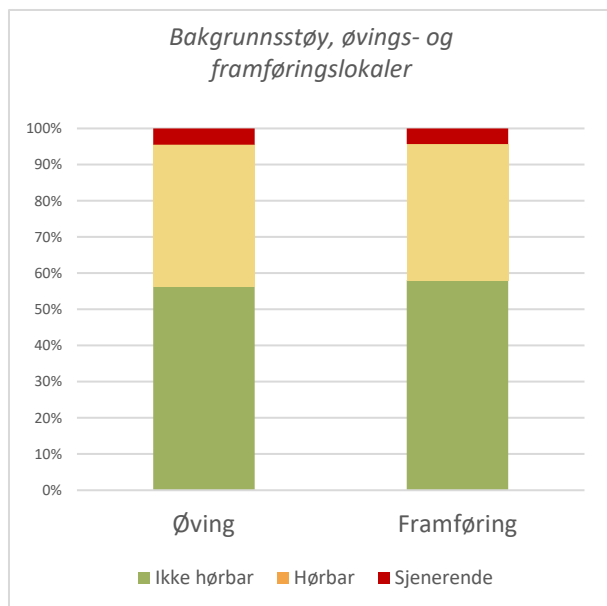
Tilgang på lager

	Øving	Øving	Framføring	Framføring
Uten lager	1017	55 %	943	56 %
Med lager	838	45 %	754	44 %
Sum	1855		1697	

Bakgrunnsstøy

	Øving	Øving	Framføring	Framføring
Ikke hørbar	904	56 %	862	58 %
Hørbar	633	39 %	558	38 %
Sjenerende	72	4 %	64	4 %
Sum	1609		1484	

5. ANBEFALINGER

I prosjektperioden har Kulturalliansen dannet seg innsikter om kulturarenaer, bruksmåter og utfordringer. Det er behov for systematisk kulturplanlegging, større vekt på egnethet og tilgjengelighet og et tettere samarbeid mellom kommuner, kulturaktører og myndigheter om å utvikle rom som faktisk er utformet for kulturbruk. Målet bør være både å gjøre det lettere å finne tilgjengelige og egnede lokaler og at innsatsen for å utbedre lokaler rettes der behovet er størst.

I lys av erfaringene med prosjektet, vil Kulturalliansen peke på følgende anbefalinger for kommende politikktutforming.

Anbefalinger til en lokal arenapolitikk

Kulturfrivilligheten eier i liten grad byggene som brukes. Det betyr at frivillige lag og foreninger stort sett benytter lokaler eid av andre, typisk sett skoler, kulturhus, samfunnshus og kirkebygg. Spesielt sett opp mot omfanget øvingslokaler i kommunalt eie er det liten tvil om at det lokale arenapolitikken har en avgjørende viktig rolle for å legge til rette for økt kulturaktivitet.

Selv om de fleste kommuner har noe oversikt over kulturarenaene, er det krevende å få en komplett oversikt over alle arenaer i både privat og offentlig eie. Det benyttes alt fra gymsaler og aulaer til grendehus, bibliotek, klubbhus og kirker, og informasjon om disse kan være fragmentert og vanskelig å få rask tilgang på. Konsekvensen er at kulturfrivilligheten kan oppleve det krevende å finne lokaler som både er tilgjengelige og egnede for bruken. På den annen siden kan det finnes kapasitet i bygg som flere kunne hatt nytte av.

Kulturalliansen anbefaler at kommuner og fylker etablerer bedre systemer for oversikt og koordinering av kulturlokaler. En oppdatert arenaoversikt vil gjøre det enklere å vite hva som finnes av lokaler, hvem som eier dem, og hvordan de kan tas i bruk. Videre oppfordres kommunene til å legge til rette for sambruk av arealer på tvers av sektorer, når det kan gjøres uten at det går på bekostning av aktivitetenes egenart og behov.

Mange kommuner eier kulturarenaene som brukes av frivilligheten. Det er også mange eksempler på virkemidler slik som reduserte leiepriser, enkle utlånsordninger/bookingsystemer og bruk av faste avtaler. Både kommunene og fylkeskommunene har også ansvaret for nødvendige oppgraderinger og vedlikehold. Når et flertall av kulturarenaene som benyttes av frivilligheten eies av det offentlige, må også det offentlige ta et hovedansvar for at lokalene holder både forsvarlig standard, er tilgjengelige og er egnet til bruken. Samtidig har mange organisasjonseide bygg et større etterslep på vedlikehold og oppgraderinger¹⁴, noe som også bør hensyntas i den lokale arenapolitikken.

Svært mye av kulturfrivillighetens aktiviteter gjennomføres i skolebygg. Kommuner og fylkeskommuner bør derfor aktivt fortsette arbeidet med å utvikle skolen som kulturarena. Det kan innebære å gjøre investeringer og tilpasninger der det trengs, og i særskilt grad involvere kulturfrivilligheten når nye skoler planlegges. Et lokale som er myntet på undervisning som primærfunksjon kan med relativt enkle grep fungere langt bedre som et øvings- eller konsertlokale. Dette krever at en går sammen på tvers av skoleeier, kulturadministrasjon og de frivillige lag og foreninger på et tidlig nok tidspunkt i planprosessen, hvor det fortsatt er mulig å finne gode og praktiske løsninger uten at kostnadene øker mer enn nødvendig.

¹⁴ <https://www.husetibygda.no/aktuelt-arkiv/hyringsinnspel-til-familie-og-kulturkomiteen-statsbudsjettet-2022>

God dialog mellom kultursektor, skoleverk, meningshetsråd og andre aktører er nøkkelen til å benytte ressursene bedre. En helhetlig lokal arenaplan, tilsvarende mange kommuners anleggsplan for idretten, vil være et nyttig styringsverktøy for å identifisere behov og muligheter i det lokale arenatilbudet.

Et gjennomgående funn i arbeidet med kartlegging av lokaler er at mange øvingslokaler ikke er tilstrekkelig tilgjengelige eller egnet. Dårlige lydforhold, utilstrekkelig ventilasjon, dårlig belysning og kalde lokaler er gjengangere i tilbakemeldingene. Hele 78 % av musikkøvingsaktivitetene foregår i rom som ikke er akustisk egnet. Det rammer både trivsel, rekruttering, spille- og skaperglede.

En lokal arenapolitikk må inkludere både status og behov for fysiske utbedringer, samtidig som en finner alternative lokaler når det trengs. Enkle akustiske tiltak, slik som lyddempende plater i tak og på vegger, gardiner og enkle diffusorer kan ofte gjøre en stor forskjell. Det forutsettes imidlertid at det ikke er flere lydkilder (musikanter) enn antall kubikkmeter/volum tillater. Et for lite rom med for eksempel lav takhøyde, vil aldri kunne passe for store gruppestørrelser hvor det skapes mye lyd. I slike tilfeller handler det om å finne et stort nok alternativ.

Et annet hensyn er behovet for lager. Over halvparten av lokalene som er kartlagt mangler dedikert lager, noe som fører til tunge og upraktiske transportløsninger for instrumenter, sceneutstyr, kostymer og annet utstyr. Kommunene bør se på muligheten for å frigjøre eller bygge mindre lagerrom til kulturlokaler som begrenser omfanget utstyr og instrumenter som må fraktes opp og ned trapper, eller at kostbart utstyr oppbevares i fuktige kjellere.

Å tilrettelegge for universell utforming og generell tilgjengelighet må være en grunnleggende forutsetning. Bare halvparten av øvingslokalene har trinnfri adkomst, brede dører og HC-toalett. Det er et godt stykke igjen før kulturarenaer har rom for alle. At personer med nedsatt funksjonsevne skal få delta i kulturlivet som utøver og publikum på lik linje med alle andre burde være en selvfølge.

Få kommuner har egne planer eller strategier for kulturarenaer, selv om den reviderte kulturloven nå krever at kommuner og fylkeskommuner skal ha skriftlig oversikt over status og utviklingsbehov på kulturfeltet. Det bør derfor forventes at kulturarenaer enten inngår som en tydelig del av kommunale kulturplaner, eller at det utarbeides egne delplaner/temaplaner for kulturarenaer – på linje med anleggsplaner for idrett.

Anbefalinger til nasjonale myndigheter

På nasjonalt nivå har arbeidet med arenakartlegging avdekket flere utfordringer som virkemidlene i større grad bør ta innover seg.

For det første bør tilskuddsordningene for kulturlokaler videreutvikles og koordineres bedre. Dagens ordninger har ulike og delvis utydelige kriterier. De to største støtteordningene, Kulturrom og den desentraliserte ordningen for kulturarenaer, har til dels overlappende formål, men med forskjellige kriterier. Kulturrom kan gi tilskudd til teknisk utstyr og akustiske tiltak, men har ikke mandat til bygningsmessige endringer som universell utforming eller ordinær rehabilitering. Den desentraliserte ordningen kan gi investeringsmidler til ombygging og nybygg, men ikke til løpende vedlikehold, og setter en rekke krav som at lokalet skal være flerbrukskulturhus og at det er lokal medfinansiering.

I praksis kan dette bety at noen typer nødvendige utbedringer faller mellom flere stoler, eller at frivillige eiere opplever søknadsprosessen som komplisert og streng uten at det finnes et reelt alternativ. Vi anbefaler derfor en helhetlig gjennomgang av tilskuddene til kulturarenaer, med sikte på å tydeliggjøre formål og kriterier, samt tette eventuelle hull i virkemiddelapparatet.

Oslo Economics' gjennomgang av den desentraliserte ordningen for kulturbygg viser at ordningen har et svært bredt formål og når en stor målgruppe, men samtidig kan midlene spisses bedre mot de arenaene der behovet er størst. En tydeligere definert målsetting og prioritering i nasjonale retningslinjer kunne bidra til at tilskudd i større grad kanaliseres dit hvor frivilligheten faktisk mangler egnede lokaler, framfor å fordeles tynt ut over mange formål. Tilsvarende bør det vurderes om kravene til flerbruk i alle prosjekter er hensiktsmessige – mange søkere opplever i dag at de må formulere prosjektet sitt som et "flerbrukslokale for alt mulig" for å ha sjanse til støtte, noe som ikke alltid gir et godt resultat for de spesifikke kunst- og kulturuttrykkene.

Videre er finansieringsnivået for kulturlokaler en gjennomgående utfordring, til tross for at de to nasjonale ordningene har fått økte rammer de senere årene. Kartleggingen fanger opp et betydelig oppgraderingsbehov. Dette sammenfaller med at nærmere 60 % av de organisasjonseide husene trenger utbedring på minst ett område, og beregnet kostnad for å utbedre disse er i snitt ca. 750 000 kroner per hus.

Dagens tilskuddsordninger makter ikke å dekke opp for et slikt investeringsbehov. Vi ser blant annet at Kulturrom mottar langt flere søknader enn de har midler til, og fylkeskommunene melder at potten til kulturbygg kun rekker til et fåtall prosjekter hvert år. Dersom målet er å ta vare på og utvikle en infrastruktur over hele landet, må det vurderes en styrking av de økonomiske virkemidlene. I dette ligger også en større grad av likebehandling av kulturarenaer og idrettsanlegg. I dag får organisasjoner som bygger idrettsanlegg refundert merverdiavgift gjennom en egen ordning, mens frivillighetseide kulturbygg faller utenfor.

Et annet anliggende er behovet for bedre kunnskap og data om kulturarenaene over tid. Hvis det skal føres en effektiv nasjonal kulturpolitikk innen arenaer, trengs det kontinuerlig utvidelse av kunnskapsgrunnlaget. Det handler imidlertid ikke bare om ajourhold, men også hvordan data blir strukturert. Det ville antagelig vært fornuftig å samkjøre kategorier og inndelinger av bygningstyper, bygningsformål og eiertyper. Det ligger antagelig et større og urealisert potensial i anleggsregisteret som utgangspunkt for dette. Fylkeskommunene kunne hatt en rolle i å samle inn data fra kommuner – kanskje som del av deres lovpålagte kulturplanlegging etter §4 i den reviderte Kulturloven. Et kriterium kunne også være at kommuner som søker kulturarenamidler må ha en oppdatert oversikt over sine lokaler.

Strategi for kulturfrivillighet hadde et tiltak om å *Utvikle en nasjonal veileder for kommunal og fylkeskommunal planlegging av lokaler til kulturaktivitet*. Dette er fremdeles et behov. På lik linje med utvikling av anlegg for idrett og fysisk aktivitet, må det sikres en aktiv planlegging av kulturarenaer for å ivareta utviklingen lokalt og regionalt.

Nasjonale myndigheter bør også legge til rette for videre erfaringsdeling og veiledning omkring kulturlokaler. Det finnes allerede gode veiledere, utarbeidet både av fylkeskommuner og organisasjoner, for hvordan man kan planlegge og oppgradere kulturbygg. Et tett samspill mellom staten, fylkene, kommunene og kulturfrivillighetens egne organisasjoner vil være avgjørende for å lykkes. Med felles innsats kan det gjøres enklere for de som vil oppleve og utøve kultur, gjennom egnede, tilgjengelige og gode lokaler.

Sole barnehage

Hjertnes kulturhus

Sandar kirke

Høyjord stavkirke

Melsom skole

Breidablikk grendehus Valhall

Framnes skole

Fra Kommunerapport Sandefjord (2024) med bilder av lokaler som blir brukt av frivillige kulturorganisasjoner.

<https://www.kulturalliansen.no/kartlegging-og-forskning/category/Kommunerapport>

VEDLEGG

Rom og hus som er med i databasen

År	Antall hus	Antall rom	Kartlegginger
2020	195	350	8
2021	39	49	3
2022	287	433	17
2023	380	565	16
2024	506	826	26
2025	206	286	17
SUM	1613	2509	87

Øvrige hus i datagrunnlaget:

	Antall hus	Antall rom
Møre & Romsdals kartlegging	40	53
Lillestrøm: Sørums	18	38
Kristiansand	23	9
Diverse enkelthus	54	58
Sum grunndata	1748	2667

Prosjektet har kartlagt rom i 87 kommuner og bydeler, det vil si 76 kommuner pluss Midtbyen, Trondheim og 10 bydeler Oslo. De 11 resterende kommunene i Innlandet (Gjøvikregionen, Valdres og Gran) ferdigstilles i år, slik at prosjektet avsluttes i 2025 med 98 kartlegginger.

Møre og Romsdal musikkråd kartlegger selv og hittil er 40 hus inkludert i vårt datagrunnlag. I tillegg inneholder dataene 95 hus i andre påbegynte kommuner, bl.a. Kristiansand og Lillestrøm.

#	Fylke	Kommune	Ant hus	Ant rom	Kartlagt
1	Akershus	Nannestad	25	70	2020
2	Akershus	Nes, Akershus	32	46	2023
3	Akershus	Rælingen	14	19	2022
4	Buskerud	Hemsedal	4	4	2025
5	Buskerud	Hol	13	21	2024
6	Buskerud	Hole	9	19	2022
7	Buskerud	Kongsberg	12	12	2022
8	Buskerud	Ringerike	26	41	2022
9	Buskerud	Øvre Eiker	17	17	2023
10	Buskerud	Ål	22	48	2020
11	Innlandet	Alvdal	12	15	2024
12	Innlandet	Dovre	15	13	2025
13	Innlandet	Eidskog	14	16	2024
14	Innlandet	Elverum	26	31	2024
15	Innlandet	Engerdal	10	10	2024
16	Innlandet	Folldal	12	13	2024
17	Innlandet	Gausdal	10	10	2025
18	Innlandet	Grue	8	8	2024
19	Innlandet	Hamar	25	51	2023
20	Innlandet	Kongsvinger	26	30	2024
21	Innlandet	Lesja	7	8	2025
22	Innlandet	Lillehammer	32	41	2025
23	Innlandet	Lom	11	14	2025
24	Innlandet	Løten	13	15	2024
25	Innlandet	Nord-Fron	15	17	2025
26	Innlandet	Nord-Odal	11	11	2024
27	Innlandet	Os	7	7	2024
28	Innlandet	Rendalen	15	16	2024
29	Innlandet	Ringebu	7	7	2025
30	Innlandet	Ringsaker	37	45	2023
31	Innlandet	Sel	15	15	2025
32	Innlandet	Skjåk	12	10	2025
33	Innlandet	Stange	23	28	2023
34	Innlandet	Stor-Elvdal	16	17	2024
35	Innlandet	Sør-Fron	6	6	2025
36	Innlandet	Sør-Odal	9	9	2024
37	Innlandet	Tolga	7	9	2024
38	Innlandet	Trysil	31	38	2022
39	Innlandet	Tynset	20	32	2024
40	Innlandet	Vågå	7	10	2021
41	Innlandet	Våler, Solør	13	14	2024
42	Innlandet	Østre Toten	9	10	2023
43	Innlandet	Øyer	8	9	2025
44	Innlandet	Åmot	11	16	2024

45	Innlandet	Åsnes	11	14	2023
46	Møre og Romsdal	Kristiansund	18	33	2020
47	Møre og Romsdal	Molde	18	30	2023
48	Møre og Romsdal	Smøla	26	27	2020
49	Nordland	Sortland	15	30	2020
50	Oslo	Oslo, Alna	17	31	2024
51	Oslo	Oslo, Frogner	14	20	2024
52	Oslo	Oslo, Gamle Oslo	14	24	2025
53	Oslo	Oslo, Grorud	12	34	2025
54	Oslo	Oslo, Grünerløkka	29	79	2024
55	Oslo	Oslo, Nordstrand	12	16	2025
56	Oslo	Oslo, Sagene	34	74	2023
57	Oslo	Oslo, St. Hanshaugen	28	52	2024
58	Oslo	Oslo, Vestre Aker	14	38	2025
59	Oslo	Oslo, Østensjø	12	20	2025
60	Rogaland	Sandnes	37	66	2020
61	Rogaland	Stavanger	100	215	2024
62	Rogaland	Strand	12	26	2022
63	Rogaland	Time	23	36	2022
64	Telemark	Midt-Telemark	21	34	2024
65	Telemark	Porsgrunn	15	32	2022
66	Troms	Målselv	28	42	2020
67	Troms	Tromsø	24	48	2022
68	Trøndelag	Frosta	8	18	2022
69	Trøndelag	Inderøy	21	21	2023
70	Trøndelag	Levanger	22	39	2023
71	Trøndelag	Malvik	9	11	2022
72	Trøndelag	Melhus	20	23	2023
73	Trøndelag	Meråker	7	7	2022
74	Trøndelag	Selbu	11	13	2022
75	Trøndelag	Snåsa	6	7	2023
76	Trøndelag	Steinkjer	45	56	2023
77	Trøndelag	Stjørdal	16	21	2022
78	Trøndelag	Trondheim, Midtbyen	27	45	2024
79	Trøndelag	Tydal	5	8	2022
80	Trøndelag	Verdal	13	19	2023
81	Vestfold	Sandefjord	47	85	2023
82	Vestfold	Tønsberg	27	60	2024
83	Vestland	Bjørnafjorden	57	75	2022
84	Vestland	Hyllestad	8	9	2022
85	Vestland	Kinn	24	34	2020
86	Vestland	Lærdal	12	10	2021
87	Vestland	Sogndal	20	29	2021
			1613	2509	

KARTLEGGINGSSKJEMA - Huset

Generelt

Kommune

Husets navn

Husets offisielle navn, som svarer med GPS-koordinatene som registreres

Evt nettadresse/Facebook

Hvis huset har

Byggeår

Ved relevante ombygginger el. kommenter under "Andre kommentarer"

Hustype

Kryss av for én, evt kommenter under "Andre kommentarer"

- Skole

☐ Barneskole

☐ Ungdomsskole

☐ Børne- og ungdomsskole

☐ Videregående skole

☐ Høyskole
- Kulturskole

☐ Kulturskole
- Kulturlokale

☐ Samfunnshus/grendehus/ungdomshus

☐ Kulturhus

☐ Fritidsklubb

☐ Konsertsted

☐ Bibliotek

☐ Galleri

☐ Museum
- Annet

☐ Idrettslokaler (ikke skole)

☐ Serveringssted/bar/restaurant/selskapslokale

☐ Kirkebygg (Den norske kirke)

☐ Menighetshus (Den norske kirke)

☐ Lokaler for øvrige livssyn

☐ Eldresenter/sykehjem

☐ Børnehage

☐ Annet (husk å kommentere under "Andre kommentarer")

- Eiertype
- Kryss av for én, ved «Lag», skriv også eiers navn
- ☐ Offentlig - kommune
- ☐ Offentlig - fylkeskommune
- ☐ Offentlig - stat
- ☐ Lag (frivillig lag/organisasjon)
- ☐ Privat

Andre kommentarer

Kommentar vedrørende huset

Kontaktinformasjon

Hus e-postadresse

Hus telefonnummer

Kontaktperson

Kontaktperson, rolle

Gatenavn, nr

Postnummer, poststed

Breddegrad (GPSkoordinat, f.eks. 60.123456)

Lengdegrad (GPSkoordinat, f.eks. 11.123456)

KARTLEGGINGSSKJEMA - ROMMET

Fylls ut ved enkel befaring, ett skjema pr rom. Samtidig tas 2-3 bilder pr rom.

Generelt

Husets navn, rommets navn
(for kontroll)

Rommet brukes til
(fyll ut begge formål)
Øving

- ☐ Ja
- ☐ Nei

Frømføring

- ☐ Ja
- ☐ Nei

Hvis ja, publikumskapasitet

Hvis ja, ca antall konserter pr år

Størrelse

Lengde (m)

Bredde (m)

Høyde (m)

Volum (m³)

Dersom sceneåpningen er under 50% av salens bredde/høyde, regnes scenen som et eget rom, og målene tas ikke med under lengde/volum

Rommet ligger i ____ etasje

Heis (ja / nei)

Trapp (ja / nei)

Lysanlegg

- ☐ Ja
- ☐ Nei

Hvis ja, beskriv kort. Er det oppheng for lys/lyd/scenerigg?

Lydanlegg

- ☐ Ja
- ☐ Nei

Hvis ja, beskriv kort.

Piano / Flygel

- ☐ Ja
- ☐ Nei

Andre kommentarer

Sceneforhold

Rommet har scene / sceneområde

- ☐ Ja
- ☐ Nei

Størrelse

Dybde (m)

Bredde (m)

Kvm (m²)

Høyde (m)

Scenekant (m)

Titteskap

- ☐ Ja
- ☐ Nei

Titteskap:
Delvis innbygd scene med lilen sceneåpning (under 50% av salens bredde/høyde).

Scene beskrivelse

Romakustikk

Subjektive vurderinger av den som fyller ut skjemaet.

Bakgrunnsstøy

- ☐ Ikke hørbar
- ☐ Hørbar
- ☐ Sjenerende

Kommentar bakgrunnsstøy (f.eks. type støy)

Etterklang

- ☐ Tørt
- ☐ Klangfullt

Kommentar etterklang (f.eks. «meget tørt»)

TIPS:

For å få en indikasjon på om et rom er tørt eller klangfullt, kan man ta i bruk stemmen sin eller klappe med hendene og høre på gjenklangen/ekkoet i rommet. Er det kort gjenklang/ekko er rommet på den tørre siden av skalaen. Henger lyden igjen lenge vil rommet vurderes som klangfullt. Hvis du har brukt mobil-appen ClapReverb for å måle etterklang, kan du skrive resultatet inn her. Appen er gratis.

Lagermulighet

- ☐ Ja
☐ Nei

Kommentar lager (størrelse, plassering, adkomst etc)

Tilgjengelighet

Er rommet tilgjengelig for mennesker med nedsatt funksjonsevne?

- ☐ Dørbredde (fri bredde på minst 0,9 m)
☐ Trinnfri adgang
☐ Teleslynge
☐ HC WC i nærheten

Kulturalliansen vil oppfordre kartlegger til å informere om Tilgjengelighetsmerket til alle som leier ut lokaler eller leier lokaler til kulturaktivitet.

Tilgjengelighetsmerket er en merking av kulturarrangører som er tilgjengelig for mennesker med nedsatt funksjonsevne. Merket ble lansert i 2018 av Norske konsertarrangører.

Les mer på [Tilgjengelighetsmerket.no](https://www.kulturalliansen.no/tilgjengelighetsmerket)

Øvrige kommentarer om tilgjengelighet

HUSKI

Det tas i tillegg 2-3 bilder av hvert rom.

Bildene skal ha en oppløsning på 1-3 MB, og vise mest mulig av rommet.

Bildene kan lastes opp i jpg- eller png-format.

Kartlegging av kulturlokaler

KULTUR
ALLIANSEN

Husets navn, rommets navn
(for kontroll)

KARTLEGGINGSSKJEMA - AKTIVITETER

Første del fylles ut av kartlegger, andre del kun etter samtale med bruker

Om aktiviteten i rommet

Navn på lag / gruppe / enhet
(som har aktivitet i rommet)

Antall utøver/deltakere

Svaret er avgitt av

- ☐ Utøver / deltaker / medlem
☐ Dirigent / lærer / fagperson
☐ Tilttsvalgt
☐ Kartlegger

Rommet brukes til

Type aktivitet

- ☐ Musikk – lydsvak - kor
☐ Musikk – lydsvak - korps
☐ Musikk – forsterket- band
☐ Teater
☐ Dans

- ☐ Musikk – lydsvak - annet
☐ Musikk – lydsvak - annet
☐ Musikk – lydsvak - annet
☐ Utsjalling
☐ Husflid / håndverk
☐ Annet (kommenter)

Evt kommentar type aktivitet

Rommet brukes til
*Øving / undervisning /
produksjon (uten publikum)*

☐ Ja ☐ Nei

Dager pr mnd
Gjennomsnitt

Timer år mnd
Gjennomsnitt

Evt

kommentar

Rommet brukes til
*Framføring / forstilling /
konserter (med publikum)*

☐ Ja ☐ Nei

Antall pr år
Gjennomsnitt

Evt kommentar

Kort beskrivelse av lagets aktivitet i rommet

Hva fungerer godt med rommet til den bruken dere har?

Hva fungerer dårlig med rommet for dere?

Har dere konkrete forslag til forbedringer?

Øvrige kommentarer

Erfaring med bruk

(ikke obligatorisk)

Hvor fornøyd er dere med:

1 = meget misfornøyd, 2 = ganske fornøyd, 3 = helt fornøyd

Lysforholdene i rommet	1 ☐	2 ☐	3 ☐	4 ☐
Lydforhold/akustikk	1 ☐	2 ☐	3 ☐	4 ☐
Ventilasjon/varme	1 ☐	2 ☐	3 ☐	4 ☐
Tilgang til lokalet	1 ☐	2 ☐	3 ☐	4 ☐
Lagerforhold	1 ☐	2 ☐	3 ☐	4 ☐

Rapporter

- Nr. 0-2018 Kanalisering av midler til frivillige kulturaktører
- Nr. 1-2018 Kulturalliansens tilstandsrapport for det frivillige kulturlivet 2018
- Nr. 2-2021 Rom for kultur – rapport etter kartlegging av 8 pilotkommuner
- Nr. 3-2022 Rapport etter kartlegging av 25 kommuner
- Nr. 4-2022 Rapport etter kartlegging av Strand kommune
- Nr. 5-2022 Kulturalliansens tilstandsrapport for det frivillige kulturliv 2022
- Nr. 6-2022 Kulturalliansens rapport om kommunale kulturråd
- Nr. 7-2022 Rapport etter kartlegging av Rælingen kommune
- Nr. 8-2022 Rapport etter kartlegging av Time kommune
- Nr. 9-2022 Rapport etter kartlegging av Ringerike kommune
- Nr. 10-2023 Rapport etter kartlegging av Vågå kommune
- Nr. 11-2023 Rapport etter kartlegging av Porsgrunn kommune
- Nr. 12-2023 Rapport etter kartlegging av Sortland kommune
- Nr. 13-2023 Rapport etter kartlegging av Nes kommune
- Nr. 14-2023 Rapport etter kartlegging av Kongsberg kommune
- Nr. 15-2023 Rapport etter kartlegging av Åsnes kommune
- Nr. 16-2023 Rapport etter kartlegging av Hole kommune
- Nr. 17-2023 Rapport etter kartlegging av Steinkjer kommune
- Nr. 18-2024 Rapport etter kartlegging av Snåsa kommune
- Nr. 19-2024 Rapport etter kartlegging av Sandefjord kommune
- Nr. 20-2024 Rapport etter kartlegging av Levanger kommune
- Nr. 21-2024 Rapport etter kartlegging av Bydel Sagene, Oslo kommune
- Nr. 22-2024 Rapport etter kartlegging av Verdal kommune
- Nr. 23-2024 Rapport etter kartlegging av Molde kommune
- Nr. 24-2024 Kulturalliansens tilstandsrapport for det frivillige kulturliv 2024
- Nr. 25-2024 Rapport etter kartlegging av Stavanger kommune
- Nr. 26-2024 «Akustikken kunne vært bedre, men huset er iallfall tilgjengelig»,
en kartlegging og analyse i samarbeid med Telemarksforskning
- Nr. 27-2024 Rapport etter kartlegging av Midt-Telemark kommune
- Nr. 28-2024 Rapport etter kartlegging av Bydel Alna, Oslo kommune
- Nr. 29-2024 «Har kulturfrivilligheten rom for alle?» Samarbeid med Telemarksforskning
om analyse av Universell utforming av kulturfrivillighetens rom
- Nr. 30-2025 Rapport etter kartlegging av Hedmarkskommunene
- Nr. 31-2026 Rapport etter kartlegging av Oslo, 10 bydeler
- Nr. 32-2026 Kulturarenaer i Norge: Samlerapport etter kartlegging av 98 kommuner (2017 – 2025)

KULTURALLIANSEN

Kulturalliansen, Øvre Slottsgate 2b, 0157 Oslo, kultur@kulturalliansen.no
www.kulturalliansen.no